

Afs. Landbrug
Rådhusvej 4, 8700 Horsens

Sagsnr. 09.17.00-P19-9-21
Dato: 14.1.2022

Skovslund I/S
Skovslundvej 3
8740 Brædstrup

Miljøgodkendelse efter § 16 a i husdyrbrugloven*

Horsens Kommune fremsender hermed afgørelse om miljøgodkendelse af husdyrproduktionen på Tyrstingvej 39, 8740 Brædstrup. Ejendommen ejes af MATTRUP GODS A/S, Mattstrupvej 3, 8765 Klovsborg, men drives under Skovslund I/S, Skovslundvej 3, 8740 Brædstrup under CVR nr. 31999456.

På ejendommen er der fremover godkendt en husdyrproduktion bestående af en svineproduktion. Produktionen kan finde sted på i alt 1.999 m² produktionsareal, som er i eksisterende stalde.

Afgørelsen med klagevejledning annonceres på Miljøstyrelsens hjemmeside for Digital Miljøadministration (<https://dma.mst.dk>), fra den 14. januar 2022.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse.

Klageberettigede er afgørelsens adressat, Miljøministeren og enhver, der har individuel, væsentlig interesse i sagens udfald, samt lokale foreninger hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, skal du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af <https://kpo.naevneneshus.dk/>. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til Horsens Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Horsens Kommune i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr, som årligt reguleres. For private er gebyret på kr. 900 kr. og for virksomheder er gebyret 1.800 kr. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Horsens Kommune. Horsens Kommune videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra offentliggørelsen. Det betyder at en klage skal være modtaget senest den **12. februar 2022**.

En klage har som udgangspunkt ikke opsættende virkning for udnyttelse af afgørelsen, med mindre klagenævnet bestemmer andet, jf. husdyrbruglovens* § 81.

Søgsmål til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt for domstolene inden 6 måneder efter afgørelsen er meddelt, jf. § 90 i husdyrbrugloven*.

Med venlig hilsen

Jonna Lund
Fagkoordinator Natur og Miljø
76292754
jlu@horsens.dk

Behandling af personoplysninger

Vi behandler dine personoplysninger efter reglerne i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven. Læs om, hvordan vi behandler dine personoplysninger på vores hjemmeside: www.horsens.dk/oplysningspligt#7

***Referenceliste (love og bekendtgørelser)**

Husdyrbrugloven

Bekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

Januar 2022

Miljøgodkendelse

Til Tyrstingvej 39, 8740 Brædstrup

Godkendelsen meddeles efter § 16a stk. 2 i husdyrbrugloven

Vi løfter i flok

Miljøgodkendelse efter reglerne § 16a stk. 2 i husdyrbrugloven* til husdyrproduktionen på Tyrstingvej 39, 8740 Brædstrup

Læsevejledning

Dette dokument omhandler en ansøgning om- og kommunens afgørelse efter reglerne i husdyrbrugloven.

Miljøgodkendelsens opbygning fremgår af indholdsfortegnelsen, men er kort skitseret her.

Først findes et ikke teknisk resume, efterfulgt af de stillede vilkår. Herefter følger de formelle forudsætninger for afgørelsen (oplysninger om ansøger, regelgrundlag, gennemførte høringer og konsekvensen af denne). I de efterfølgende afsnit beskrives grundlaget for ansøgningen. Ansøger har udarbejdet en miljøkonsekvensrapport, som danner grundlag for afgørelsen.

Miljøkonsekvensrapporten indeholder en beskrivelse og en vurdering af det ansøgtes væsentlige direkte og indirekte virkninger i forhold til:

1. Befolkningen og menneskers sundhed,
2. Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,
3. Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,
4. Materielle goder, kulturarv og landskabet,
5. Samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4 og
6. Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af punkt nr. 1-5.

Kommunen har hvor det er vurderet nødvendigt suppleret ansøgers miljøkonsekvensrapport, og foretaget en samlet vurdering, således at det sikres at afgørelsen er truffet på det korrekte grundlag.

Sidst i dette dokument findes relevante bilag bl.a. situationsplan og beregning af produktionsareal.

Copyright

Kort er gengivet af Horsens Kommune med tilladelse fra Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering. Copyright@ Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering. Ortofoto, er gengivet af Horsens kommune med tilladelse fra Cowi. DDO ©, Copyright COWI.

Indhold

1. Ikke teknisk resume	6
2. Baggrund for ansøgningen	10
2.1. Indledning	10
2.2. Datablad for ansøgningen	10
2.3. Naboorientering, partsorientering samt offentlighedsprocedure	11
3. Afgørelse og vilkår for husdyrproduktionen	11
3.1. Afgørelse	11
3.2. Vilkår	12
3.3. Særregler for husdyrbrug	15
4. Generelle forhold	16
5. Anlæg (samdrift, produktionsareal, opbevaringsanlæg m.v.)	17
5.1. Driftsmæssige forhold (samdrift mv)	17
5.2. Indretning af anlæg (produktionsareal, staldsystem og dyretype)	18
5.3. Opbevaring og håndtering af husdyrgødning	19
5.4. Beliggenhed og planmæssige forhold	20
6. Påvirkning af natur med kvælstof	23
6.1. Påvirkning af natur	23
6.2. Ammoniakemission og 8-års drift	29
7. Emissioner og genepåvirkninger	30
7.1. Lugt fra anlægget og de beregnede geneafstande for beboelser	30
7.2. Støj ved anlægget	33
7.3. Støv ved anlægget	34
7.4. Lys ved anlægget	35
7.5. Fluer og skadedyr ved anlægget	35
7.6. Transport til og fra anlægget	35
8. Affaldsproduktion og ressourceforbrug	37
8.1. Spildevand og regnvand	37
8.2. Affald og kemikalier	37
8.3. Energi og vandforbrug	39
9. Anvendelse af Bedste Tilgængelige Teknologi (BAT)	42
9.1. Anvendelse af BAT (råvarer, energi, vand, management m.v.)	44
10. Grænseoverskridende virkninger	49
11. Ophør og basistilstandsrapport	49
11.1. Ophør	49
11.2. Basistilstandsrapport	49
12. Alternative løsninger der er undersøgt	50
13. Kommunens samlede miljøvurdering og begrundelse for afgørelsen	50
*Referenceliste (love og bekendtgørelser)	52
Bilag 1. Situationsplan mv	53
Bilag 2. Indretning af stald (produktionsareal)	54
Bilag 3. Beredskabsplan	55

1. Ikke teknisk resume

Projektet og dets miljømæssige konsekvenser er herunder beskrevet i et ikke-teknisk resumé, der gør det muligt for offentligheden, at få indblik i det ansøgte projekt og konsekvenserne af dette.

Beskrivelse af det ansøgte

Skovslund I/S ønsker at få godkendt de eksisterende produktionsarealer i de eksisterende stalde efter gældende lovgivning, hvor der ikke længere godkendes et bestemt antal dyr, men derimod antal m² i staldene.

Der er i dag en svineproduktion med følgende godkendte dyrehold: f.eks. 13.002 stk. slagtesvin (32-112 kg). Alle stalde er med drænet gulv og spalter.

Der sker ingen udvidelse af staldarealet i forbindelse med godkendelsen. Godkendelsen er søgt, da der ønskes den fleksibilitet, der er ved at produktionen reguleres med baggrund i produktionsarealet og ikke i antallet af dyr.

Der vil både før og efter godkendelsen være 1.999 m² produktionsareal i staldene. Produktionsareal udgør kun de arealer i staldene, hvor dyrene kan afsætte gødning, hvilket betyder at f.eks. gangarealer ikke er medregnet i produktionsarealet. Der bliver stillet vilkår til produktionsarealets størrelse.

Produktionen er kategoriseret som et IE-brug med mere end 2.000 stipladser til slagtesvin, og dermed omfattet af EU-regler, som bl.a. medfører krav om miljøledelse.

Horsens Kommune vurderer, at ændringen er omfattet af reglerne i husdyrbrugloven, og derfor udløser ændringen krav om godkendelse efter § 16a, stk. 2 i husdyrbrugloven.

Ejendommens beliggenhed i landskabet og i forhold til beboelser

Ejendommen på Tyrstingvej 39, 8740 Brædstrup ligger i det åbne land tæt ved Mattrup Skov.

Horsens kommune og ansøgers konsulent har foretaget en vurdering af anlæggets påvirkning af landskabet og dets elementer. Der foretages ingen ændringer af anlægget, og med baggrund i dette vurderes det, at landskabet ikke påvirkes.

Staldene er beliggende i landzone med god afstand til de omkringliggende beboelser i området. Se evt. figur 1 og 2.

Den nærmeste nabo med landbrugspligt er Højtholmvej 21 (afstand ca. 252 m), mens den nærmeste nabo uden landbrugspligt er Tyrstingvej 33 (afstand ca. 312 m).

Den nærmeste samlede bebyggelse er Tyrsting, som ligger ca. 2 km fra ejendommen. Den nærmeste byzone er Klovborg (afstand ca. 2,3 km).

Horsens kommune har gennemgået de gældende afstandskrav i husdyrbrugloven, og alle afstandskrav overholdes ved den ansøgte ændring.

Eventuelle gener fra produktionen i staldene (lugt, støj, fluer, transport m.v.)

Lugt

I husdyrbrugloven er der indarbejdet et beskyttelsesniveau for lugt i forhold til beboelse som skal overholdes i forbindelse med ansøgninger om udvidelser eller ændringer på husdyrbrug. Når beregningerne viser at lugtgenekriteriet er overholdt, forventes der ingen væsentlige lugtgener ved beboelser.

Beregningerne af lugt er foretaget i www.husdyrgodkendelse.dk i skema 225752.

Beregningerne viser, at lugtgenekriterierne til enkeltliggende beboelse uden landbrugspligt, samlet bebyggelse og byzone er overholdt. Dermed forventes ingen væsentlige lugtgener ved omkringliggende beboelser.

Støjklider på ejendommen

Der er ikke foretaget støjmålinger eller beregninger i forbindelse med ansøgningen. Det forventes med baggrund i den beskrevne indretning og afstanden til omkringboende, at de generelle krav til støj fra ejendommen er overholdt, og at der dermed ikke vil opstå støjgener ved de omkringboende, ud over hvad der må forventes ved alm. landbrugsdrift.

Fluer og skadedyr

Fluer og skadedyr bekæmpes på ejendommen ved at etablere foranstaltninger svarende til de enhver tid gældende retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut fra Agrarøkologi, hvilket vurderes at være tilstrækkeligt. Bekæmpelse af rotter sker på ejendommen i henhold til aftale med autoriseret rottebekæmper, f.eks. ved brug af den kommunale ordning.

Lyspåvirkning fra ejendommen

Ejendommen er delvis omkranset af beplantning. Der er ikke etableret udendørs belysning. På baggrund af ejendommens indretning og drift, forventes der ikke, at der vil opstå lysgener for de omkringboende i forhold til udendørs belysning.

Støvpåvirkning fra ejendommen

Der kan forekomme støv ved levering og håndtering af foder samt fra kørsel på de omkringliggende arealer og veje ved anlægget. Foder håndteres så vidt muligt indendørs eller i lukkede systemer, hvorfor dette ikke forventes at give støvgener udenfor ejendommen.

Det vurderes endvidere, at naboerne ikke vil opleve væsentlige gener i form af støv fra transporter til og fra ejendommen. Dette vurderes med baggrund i, at antallet og type af transporter ikke ændres i forbindelse med godkendelsen. Derudover er der god afstand til nærmeste nabo (minimum 130 meter), og der er ikke andre beboelser beliggende ved ind- og udkørslerne til ejendommen.

Transporter

Transport til og fra ejendommen sker via Tyrstingvej. Støv fra bedriftens interne transporter samt støv fra de forskellige transporter til og fra husdyrbruget, forventes ikke at blive mere hyppigt forekommende, end de er i den nuværende drift. Desuden sker tung transport primært på den vej, der ikke har omkringliggende naboer.

Kommune kan i forhold til transporter udelukkende stille vilkår om anvendelse af bestemte adgangsveje til ejendommen og/eller krav om at til- og frakørsel kun må ske på bestemte tidspunkter. Det er vurderet, at der ikke skal stilles vilkår til transport, idet der ikke ligger nogen beboelser ved udkørslerne, og dermed ikke direkte gener for naboer i den forbindelse.

Der vil naturligvis forekomme kørsler på omkringliggende veje, hvor der kan ligge beboelser, men kørsel på offentlige veje reguleres af færdselsloven, og er forhold som varetages af politiet. Dvs. hvis traktorer og lignende ikke overholder fartgrænserne, eller at vejen ikke rengøres efter endt arbejdskørsel, og dette udgør en fare for trafikikkerheden skal politiet kontaktes.

Samlet vurdering af evt. gener

Samlet vurderer Horsens Kommune med baggrund i ovenstående, at en ny godkendelse ikke vil medføre væsentlige gener for de omkringboende. Skulle der mod forventning opstå velbegrundede støj-, støv- eller lysgener, har kommunen stillet vilkår om udarbejdelse af handlingsplan til afhjælpning af dette.

Der gøres endvidere opmærksom på, at Klagenævnet i flere afgørelser bemærker, at det ved regulering af husdyrbrug er praksis, at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzonen må derfor acceptere visse ulemper, som kan være forbundet med nærheden til landbrug, jf. NMK-132-00789, NMK-130-00119 og NMK-132-00347.

Ammoniakpåvirkning af natur nær ved anlægget

Hovedparten af kvælstofdepositionen (kvælstofnedfaldet) fra et husdyrbrug vil – afhængigt af flere forhold – på et tidspunkt blive afsat i landskabet i større eller mindre afstand fra kilden. Andelen af kvælstof som direkte kan henføres til et husdyrbrug, vil formentligt ske i terrænet inden for ca. 1 kilometers afstand fra produktionsanlægget. Kvælstof er som regel til ugunst for opretholdelse af de naturtyper, der kun har brug for en begrænset næringsstofmængde for at kunne trives. Kommunen har ved meddelelse af en godkendelse forpligtiget til at vurdere om et husdyrbrug kan føre til tilstandsændringer i nærliggende naturområder.

Ifølge ansøgningen er den samlede ammoniakfordampning fra stalde og gødningsopbevaringsanlæg beregnet til ca. 5.101 kg N/år i ansøgt drift. Emissionen af kvælstof er uændret i forhold til nudriften.

Der er i husdyrbrugloven indarbejdet et beskyttelsesniveau, hvor naturområder inddeles i 3 kategorier, hvor kategori 1-natur er den natur, der har den bedste beskyttelse.

Ejendommen ligger udenfor Natura 2000-områder. Det nærmeste Natura 2000-område nr. 49 Sepstrup Sande, Vrads Sande, Velling Skov og Palsgård Skov, som ligger ca. 5,3 km sydøst for anlægget på Tyrstingvej 39.

Med baggrund i afstanden vurderes det, at husdyrbruget ikke kan påvirke Natura 2000 området eller de naturområder (kategori 1-natur), der ligger indenfor dette.

Det nærmeste større naturområde, som er beskyttet af internationale regler (kategori 2-natur), er et overdrev over 2,5 ha, som ligger ca. 1,2 km vest for

ejendommen. Med baggrund i afstanden vurderes det, at husdyrbruget ikke kan påvirke naturområdet.

Det nærmeste naturområder omfattet af kategori 3 er to moser, som ligger hhv. ca. 300 og 600 m sydøst for anlægget, der er 2 overdrev placeret henholdsvis ca. 330 m nord og nordøst for anlægget. Derudover er der registreret skov (tilgroet lysåbnet) ca. 365 m øst for og skov (gammel skovjordbund) ca. 400 m sydøst for anlægget. Der er sker ingen merbelastning som følge af den ansøgte godkendelse. Kravet til denne kategori er maksimalt 1,0 kg N/ha i merbelastning.

Der er ikke er registreret fund af bilag IV arter indenfor en radius af 1 km fra ejendommen. En række dyr og planter, der er omfattet af habitatdirektivets bilag IV kan have yngle eller rasteområder på eller omkring ejendommen og dens udspretningsarealer. Der sker ingen ændringer af anlægget og heller ikke af markdriften, og derfor vurderes det, at det ansøgte ikke vil have negativ indflydelse på bilag IV arter.

Samlet vurderes det, at husdyrbruglovens beskyttelsesniveau er overholdt, og at den ansøgte godkendelse ikke vil forringe tilstanden i de omkringliggende beskyttede naturområder eller de potentielle levesteder for internationalt beskyttede eller fredede arter udenfor de beskyttede naturområder. Horsens kommune vurderer derfor, at der kan meddeles en godkendelse idet projektet ikke vil påvirke fødegrundlaget eller indskrænke/forringe egnede levesteder for vilde arter af planter eller dyr.

Affaldsproduktion og ressourceforbrug

Der er redegjort for sortering og bortskaffelse af affald. Typiske affaldsfraktioner er lyskilder, pap plast, affald til forbrænding og døde dyr. Det vurderes at bortskaffelsen lever op til kommunens affaldsregulativ.

Anvendelse af Bedst Tilgængelige Teknologier (BAT)

Der skal foretages en vurdering af, om ansøger har valgt teknikker og teknologier, der lever op til Bedst Tilgængelige Teknologi (BAT), i forhold til indretning, drift og egenkontrol for de af ansøger valgte teknikker og teknologier. Ved vurderingen anvendes Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier, for hvad der er opnåeligt ved anvendelse af BAT, og der fastsættes en samlet ammoniakemissionsgrænseværdi for det samlede anlæg.

Det samlede BAT krav er beregnet via husdyrgodkendelse.dk, og er beregnet til 5.101 kg N. Den samlede ammoniakemission fra anlægget er beregnet til 5.101 kg N, hvilket svarer til den beregnede emissionsgrænseværdi. Dermed overholdes husdyrbruglovens krav om at begrænse ammoniakemissionen fra staldanlæggene ved anvendelse af BAT.

I ansøgt drift er der indført BAT på følgende områder: management, foder, indretning, ressourcer, opbevaring og håndtering af husdyrgødning. Det vurderes samlet, at bedriften anvender BAT indenfor disse områder.

Der er på ejendommen beskrevne procedurer for, hvad der skal gøres i tilfælde af uheld eller for at forebygge uheld, der kan medføre forurening af miljøet.

Alternativer

I forbindelse med udarbejdelsen af ansøgningen har der været overvejet alternativer til det ansøgte projekt. Alternativet til at søge om miljøgodkendelse efter § 16A og få godkendelse af produktionsarealerne, ville være at få revurderet den gældende miljøgodkendelse.

Godkendelsen er søgt, da der ønskes den fleksibilitet, der er ved at produktionen reguleres med baggrund i produktionsarealet og ikke i antallet af dyr.

Ud fra de alternativer der er foretaget, vurderes det, at det valgte projekt tager hensyn til omgivelserne (naboer m.v.), miljøet og husdyrbruget.

Husdyrbrugets ophør

Hvis husdyrbruget ophører helt, vil stalde, gødningsopbevarings- og foderanlæg blive tømt for dyr, gødning og foder og efterfølgende rengjort. Rester af evt. medicin og kemikalier samt andet affald vil blive bortskaffet iht. Kommunens affaldsregulativ.

2. Baggrund for ansøgningen

2.1. Indledning

Der er ansøgt om godkendelse af husdyrproduktionen på Tyrstingvej 39, 8740 Brædstrup. Ansøgningen er indsendt af Skovslund I/S, Skovslundvej 3, 8740 Brædstrup under CVR nr. 31999456

Kommunen har gennemgået den indsendte ansøgning, og herefter foretaget en vurdering af det ansøgte projekts mulige påvirkning af miljøet og omgivelserne ud fra reglerne i husdyrbrugloven og samordningsbekendtgørelsen*. Kommunens afgørelse samt de vilkår, som bedriften fremadrettet skal overholde, er beskrevet nærmere i denne afgørelse.

2.2. Datablad for ansøgningen

Oplysninger	
Ansøger	MATTRUP GODS A/S
CVR-nr.	13767580
CHR nr.	
Anlæggets adresse	Tyrstingvej 39, Tyrsting, 8740 Brædstrup
Anlæggets ejendomsnummer	6150297021
Matr. nr. (ejerlav)	1C, Tyrsting By, Tyrsting
Kontaktperson på ejendommen	Jakob Eriksen
Miljøkonsulent, virksomhed og CVR nr.	Anne Kirkegaard, Velas, Asmild Klostervej 11, 8800 Viborg, 30869052
Ansøgningsskema nr.	225752, version 2
Dato for afgørelse	14. januar 2022
Dato for offentliggørelse på DMA	14. januar 2022
Frist for udnyttelse	14. januar 2028
Tilsynsmyndighed	Horsens Kommune
Miljøsagsbehandler	Jonna Lund
Kvalitetssikring	Gitte Refsing Andersen

2.3. Naboorientering, partsorientering samt offentlighedsprocedure

For offentlighed

Horsens Kommune har i perioden 13. juli 2021 til 16. august 2021 foretaget en offentlig forudgående annoncering på DMA (Danmarks Miljø administration, www.mst.dma.dk) om, at Horsens Kommune har modtaget ansøgningen om § 16a godkendelse til at gennemføre ændringer på ejendommen Tyrstingvej 39, 8740 Brædstrup. Det fremgik også at man ved henvendelse til kommunen, kunne få tilsendt materialet, som danner baggrund for kommunens afgørelse, og ligeledes havde mulighed for at få tilsendt et udkast til afgørelse når dette forelå. Efterfølgende var der 30 dage til at kommentere udkastet.

Der kom ingen henvendelser i forbindelse med annonceringen.

Nabo- og partsorientering

Der har efterfølgende i perioden 13. december 2021 til 13. januar 2022 været udsendt en orientering efter § 55 stk. 4 i husdyrbrugloven til naboer og øvrige parter. Som udgangspunkt for afgrænsning af orienteringen, er der anvendt en teoretisk konsekvensafstand i forhold til lugt, som beregnes i ansøgningssystemet www.husdyrgodkendelse.dk. For det ansøgte projekt er afstanden beregnet til ca. 745 m (målt fra nærmeste stald). Ejere af matrikler indenfor denne afstand, samt øvrige parter, jf. forvaltningsloven* har modtaget denne høring.

Der kom følgende henvendelse i forbindelse med nabohøringen:

Klovborg- Tyrsting menighedsråd har et ønske om at udbringning af gylle ikke finder sted i dage med højtider. Til dette bemærkes at udbringning af husdyrgødning i landzonen er reguleret af generelle regler i Gødningsanvendelsesbekendtgørelsen, og er derfor ikke noget, som kommunen kan stille krav om i forbindelse med en miljøgodkendelse. Der må derfor i stedet appelleres til det gode landmands- og naboskab. Henvendelsen har ikke medført ændringer af projektet.

Ansøger har i perioden 13. december 2021 til 13. januar 2022 haft et udkast til afgørelse til kommentering, og har indsendt supplerende oplysninger, men har ikke haft egentlige bemærkninger til de stillede vilkår i godkendelsen. Det er vurderet, at ændringerne i godkendelsen set i forhold til den fremsendte naboorientering og det udarbejdede udkast er af underordnet betydning for naboer og parter, og der er derfor ikke foretaget en fornyet høring.

3. Afgørelse og vilkår for husdyrproduktionen

3.1. Afgørelse

Horsens kommune godkender hermed den ansøgte ændring, som det er ansøgt og beskrevet i dette dokument.

Da husdyrbruget har flere stipladser end grænserne i husdyrbruglovens § 16a, stk. 2 er der godkendelsespligt efter husdyrbruglovens § 16A, stk. 2.

Afgørelsen meddeles derfor i henhold til § 16A stk. 2 i husdyrbrugloven samt reglerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen*.

Afgørelsen er truffet på grundlag af ansøgningen – herunder af de beregningsmodeller, der indgår i IT-ansøgningssystemet på www.husdyrgodkendelse.dk. Modellernes beregningsgrundlag og normtal er følgende:

Normtal navn	Version	Seneste ændringsdato
Kvælstof normtal	2	01-08-2018
Lugt normtal	2	01-08-2018
BAT normtal	2	01-08-2018
Lager normtal	1	01-01-2017

Derudover er afgørelsen baseret på ansøgers miljøkonsekvensrapport samt kommunens registreringer og vurderinger.

Det ansøgte er vurderet ud fra de generelle beskyttelsesniveauer, som findes i husdyrbrugloven og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

3.2. Vilkår

I dette afsnit vedr. vilkår fremgår de betingelser, hvorunder husdyrbruget skal drives. Grundlaget for afgørelsen fremgår af ansøgningen, og husdyrbruget skal drives i overensstemmelse hermed. Der gøres opmærksom på at eventuelle lovkrav fra andre love også skal overholdes, selvom disse ikke er medtaget her.

DRIFT

1. Afgørelsen omfatter hele husdyrbruget på ejendommen Tyrstingvej 39, 8740 Brædstrup, Matrikel nummer 1C m fl., Tyrsting By, Tyrsting under CVR nr. 31999456
  - a. Husdyrbruget skal indrettes og drives som beskrevet i denne afgørelse.
  - b. Ejeren af bedriften skal ved tilsyn kunne redegøre for - og dokumentere, at vilkårene er overholdt.
2. Vilkårene i denne afgørelse skal, hvis andet ikke er anført, være opfyldt, når afgørelsen er meddelt.
3. Horsens Kommune skal inden for 30 orienteres om følgende forhold:
  - a. Ejerskifte af virksomhed
  - b. Indstilling af driften for en længere periode
4. Kommunen skal straks underrettes såfremt et vilkår i denne godkendelse ikke kan overholdes. Samtidig skal landbruget straks træffe de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at vilkåret igen overholdes
5. Ved ophør med husdyrproduktion, skal der udføres begrænsende foranstaltninger mod forurening:
  - a. Alle anlæg skal tømmes og rengøres for husdyrgødning og andre potentielt forurenende stoffer.
  - b. Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald m.v. skal bortskaffes i henhold til affaldsregulativerne

STALDE, BYGNINGER OG PRODUKTIONER

6. Husdyrbrugets stalde, produktionsarealer og fordeling af husdyr skal være i overensstemmelse med oversigten nedenfor, og bilag 2.

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
BBR 4 Slagtesvin sek 1 - 9	3033	Mekanisk ventilation	6 m	(#396675) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; Fulldrænet gulv (kummer under hele arealet)	0	1999

GØDNINGSPBEVARING OG – HÅNDTERING

7. Håndtering af gylle f.eks. ved overpumpning mellem anlæg skal foregå under opsyn.
8. Påfyldning af gyllevogne o.l. skal enten foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning eller med gyllevogne, som har påmonteret pumpe og returløb, således at spild af husdyrgødning undgås.

UHELD OG DRIFTSFORSTYRELSE

9. Der skal på ejendommen forefindes en opdateret beredskabsplan.
- Beredskabsplanen skal indeholde oplysninger om procedurer som, beskriver relevante tiltag med henblik på at stoppe, begrænse uheld, og indeholde oplysninger om hvilke personer der skal alarmes, og hvordan.
  - Beredskabsplanen skal indeholde relevante kortbilag over bedriften med angivelse af opbevaring af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænforhold og en opgørelse over materiel der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, der kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.
  - Beredskabsplanen skal være udarbejdet på et sprog de ansatte forstår.
  - Beredskabsplanen skal være let tilgængelig og synlig for de ansatte og øvrige der færdes på ejendommen.
  - Beredskabsplanen skal ved uheld, forureninger, brand mm. på anmodning udleveres til den ansvarlige for en eventuel indsats f.eks. indsatsleder, miljøvagt eller miljømyndigheden.
10. Hvis der sker uheld som medfører et væsentligt udslip af miljøfarlige stoffer, skal der ringes 112. Når der er foretaget de nødvendige afværgeforanstaltninger orienteres Horsens Kommune, Natur og miljøafdelingen, om forureningen.

MILJØREGULERING (JORD OG GRUNDVAND)

11. Tankning af brændstof skal ske under opsyn, og til enhver tid på en plads med fast og tæt bund, således at der ikke er risiko for forurening af jord eller grundvand. Påfyldningsstudse til påfyldning af over- eller underjordiske tanke samt aftapningsanordninger/-pistoler til påfyldning af køretøjer og materiel skal være placeret inden for konturen af det befæstede areal.

12. Al vask af maskiner og redskaber herunder dyretransporter skal foregå på en støbt plads med fast bund, hvor bortledning af spildevandet sker til en opsamlings- eller gyllebeholder.
13. Overfladevand fra arealer samt dræn- og tagvand fra bygningerne må ikke give anledning til forurening og gener i vandløb, søer m.v. Vandet må ikke indeholde foder- eller gødningsrester eller andre stoffer end hvad der er normalt forekommende i overflade- og drænvand.
14. Stoffer og produkter, som er mærket med akut toksicitet eller fare for vandmiljøet, må ikke uden forudgående tilladelse fra Horsens Kommune anvendes i større mængder end det fremgår af vejledningen til de pågældende produkter eller til formål der ikke er normale på et husdyrbrug.
15. Olieprodukter og kemikalier skal opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår fare for forurening af jord eller grundvand, f.eks. indendørs på et betongulv uden gulv afløb og med en tæt kant som sikrer tilbageholdelse af spild, og som mindst kan rumme indholdet af den største beholder.
16. Husdyrbruget skal føre egenkontrol med produktionsanlægget, svarende til det der er beskrevet i redegørelsen. Der skal som minimum kunne fremlægges dokumentation for følgende:
  - a. Årlig opgørelse af energiforbrug
  - b. Årlig opgørelse af vandforbrug
  - c. Drift og service af ventilationsanlæg

Dokumentationen skal opbevares i mindst 5 år, og kunne fremvises til kommunen på forlangende.

GENEBEGRÆSENDE VILKÅR

17. På husdyrbruget skal der foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de fastsatte retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.
18. Det skal sikres, at staldene, udenomsarealer og fodringsanlæg holdes rene, således at det ikke giver anledning til tilhold af skadedyr (rotter, måger mv.).
19. Virksomheden skal føre kontrol med ventilationssystemet, som sikrer at luftindtag holdes rene og at systemet kører optimalt. Der skal som minimum foretages et årligt serviceeftersyn af ventilationssystemet, og dokumentation for dette skal kunne fremvises på forlangende (kvitteringer for rep., logbog mv.).
20. Ejendommens dyrehold må ikke give anledning til væsentlige lugtgener ved omkringboende. Lugtbidraget fra staldene skal sikres begrænset ved opretholdelse af god staldhygiejne samt rengøring af samtlige staldafsnit for foder- og gødningsrester/Der skal opretholdes en god staldhygiejne. Det skal bl.a. sikres, at sengebåse og lignende samt foderarealer holdes tørre, at dyrene holdes rene, at støv- og smudsbelægning i staldene fjernes, og at fodringsystemer holdes rene.
21. Husdyrbrugets samlede bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige følgende værdier, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer,

angivet som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau målt i dB(A). Tallene i parentes angiver midlingstiden inden for den pågældende periode (Midlingstiden er en gennemsnitlig måling over tid, kombineret med middelværdien over tid):

Dag	Tidspunkt	dB(A)	Midlingstid
Dag	Kl. 07-18	55 dB(A)	(8 timer)
Aften	Kl. 18-22	45 dB(A)	(1 time)
Nat	Kl. 22-07	40 dB(A)	(1/2 time)
Lørdag	Kl. 07-14	55 dB(A)	(7 timer)
Lørdag	Kl. 14-22	45 dB(A)	(4 timer)
Søn- og helligdag	Kl. 07-22	45 dB(A)	(8 timer)

22. Hvis kommunen finder det nødvendigt, skal ejer for egen regning lade udføre støjmålinger og/eller -beregninger af støjen fra husdyrbruget for at dokumentere, at støjgrænserne i vilkår 21 er overholdt. Hvis grænserne konstateres overholdt, kan der højst pålægges ejer at få foretaget én støjmåling og eller -beregning om året. Målingerne/beregningerne skal udføres og rapporteres af en enhed, som er optaget på Miljøstyrelsens liste over godkendte laboratorier. Virksomhedens støj skal dokumenteres ved måling eller efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, pt. Nr. 6/1984 om Måling af ekstern støj og nr. 5/1993 om Beregning af ekstern støj fra virksomheder. Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder udenfor virksomhedens grund og under de mest støjbelastede driftsforhold - eller efter anden aftale med kommunen
23. Hvis Horsens Kommune vurderer, at eventuelle klager om støj-, lugt-, støv- og/eller lysgener er velbegrundede, skal husdyrbruget udarbejde en handlingsplan og eftervise at de stillede krav er overholdt. Handlingsplanen skal godkendes af Horsens Kommune.

3.3. Særregler for husdyrbrug

Der er i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen pr. 1. januar 2020 indført særregler for IE-husdyrbrug vedr. miljøledelse, oplæring af personale, plan for regelmæssig kontrol, fodringskrav m.v. Herunder gælder, at IE-brugene årligt senest den 31. december skal indsende informationer til kommunen om følgende:

Krav om indberetning	<ul style="list-style-type: none"> • Logbøger for miljøteknologi • Dokumentation for miljøledelsessystem • Logbog for gennemførte kontroller • Dokumentation for overholdelse af fodringskrav
----------------------	--

Da husdyrbruget på Tyrstingvej 39 er et IE-brug skal ovennævnte særregler overholdes på det tidspunkt, hvor revurderingen meddeles.

Reglerne på afgørelsestidspunktet er gengivet herunder, men der gøres opmærksom på, at det til enhver tid er kravene, som er formuleret i bekendtgørelsen, som skal overholdes.

Krav til IE-brug	IE-brug skal være opmærksom på særlige regler:
------------------	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Krav om miljøledelse skal være opfyldt fra det tidspunkt hvor revurderingen meddeles. • Krav om oplæring af personale og udarbejdelse af oplæringsmateriale. • Krav om udarbejdelse af plan for reparation og vedligeholdelse af udstyr. • Krav om reduktion af kvælstof og fosfor via tilpasset foder. • Krav om anvendelse af energieffektiv belysning. • Krav om reduktion af støvemissioner fra staldanlægget. • Underretningspligt ved manglende overholdelse af miljøgodkendelsens vilkår. Den driftsansvarlige skal straks træffe de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at vilkårene igen overholdes og straks underrette Horsens Kommune. • Krav om årlig indberetning, hvor der skal sendes logbøger for evt. miljøteknologi, dokumentation for miljøledelsessystem, logbog for gennemførte kontroller og dokumentation for overholdelse af fodringskrav • Særlige krav ved ophør af IE-brug.
--	---

4. Generelle forhold

Meddelelesespligt og andre tilladelser

Der gøres opmærksom på at kommunens afgørelse gælder for det konkrete projekt. Hvis der sker ændringer i grundlaget, skal der indsendes en ny ansøgning. Dette gælder f.eks. ændringer i forhold til det ansøgte staldanlæg og produktionsareal.

Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpende i forhold til denne afgørelse.

Der gøres endvidere opmærksom på at afgørelsen alene omfatter forholdet til husdyrbrugloven og fritager ikke fra krav i anden lovgivning, f.eks. museumsloven*, naturbeskyttelsesloven*, vandforsyningsloven* og bygge-loven*.

Udnyttelse og kontinuitetsbrud

Afgørelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter, at afgørelsen er meddelt jf. § 59a i husdyrbrugloven. Det betyder at denne afgørelse automatisk bortfalder i 2028 såfremt den ikke udnyttes.

Hvis en afgørelse efter husdyrbrugloven ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i tre på hinanden følgende år betragtes det som kontinuitetsbrud, som reguleres af de generelle regler. Ved kontinuitetsbrud bortfalder den del af afgørelsen, der ikke har været udnyttet de seneste tre år.

I forhold til afgørelser der er meddelt i m² produktionsareal, forudsætter udnyttelse, at mindst 25 % af produktionsarealet udnyttes driftsmæssigt, og at den driftsmæssige udnyttelse ikke på noget tidspunkt ophører i 3 på hinanden følgende år. Driftsmæssig udnyttelse kræver, at der er dyr på produktionsarealerne svarende

til mindst 50 % af det mulige, ifølge dyrevelfærdskravene eller andre krav f.eks. økologiregler, som husdyrbruget er underlagt.

Revurdering

Godkendelser til IE-brug skal regelmæssigt tages op til revurdering og ajourføres om nødvendigt af hensyn til udviklingen i BAT. Ved revurderingen skal det sikres at kravene i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen opfyldes.

Godkendelser skal første gang revurderes efter 8 år fra den er meddelt. Herefter skal revurderingen foretages hvert 10. år. Det betyder at denne godkendelse skal revurderes senest i **2030**.

5. Anlæg (samdrift, produktionsareal, opbevaringsanlæg m.v.)

5.1. Driftsmæssige forhold (samdrift mv)

Ansøgers beskrivelse og vurdering

Jacob Lykke Eriksen driver ud over denne ejendom følgende ejendomme med svineproduktion:

Tyrstingvej 1, 8740 Brædstrup	Slagtesvin
Silkeborgvej, 50 8740 Brædstrup	Smågrise & Slagtesvin
Hamborgvej 7, 8740 Brædstrup	Smågrise
Malundvej 12, 8765 Klovborg	Smågrise
Kirkevej 4, 8765 Klovborg	Søer og smågrise
Stenkærvej 5, 8740 Brædstrup	Søer
Tyrstingvej 28, 8740 Brædstrup	Søer
Åstruplundvej 9, 8740 Brædstrup	Slagtesvin
Hårupvej 24, Føvling 8740 Brædstrup	Slagtesvin
Dalbækvej 5, Ring 8740 Brædstrup	Søer, smågrise og slagtesvin
Løvevej 44, 8654 Bryrup	Søer, smågrise og slagtesvin
Hamborgvej, 10 8740 Brædstrup	Smågrise
Skovslundvej 3, 8740 Brædstrup	Søer
Tranholmvej 16, 8765 Klovborg	Søer og smågrise
Krondalvej 21, 8766 Nørre Snede	Slagtesvin
Hovedgaden 35, 7362 Hampen	Slagtesvin
Tranholmvej 12, 8765 Klovborg	Slagtesvin

Ejendommen er ikke driftsmæssigt sammenhængende med ovennævnte.

I baggrundsbemærkningerne til nugældende lov står følgende:

Hvis der er et driftsfællesskab på tværs af ejendomme, vil det bl.a. indgå som kriterium for vurderingen af, om de skal vurderes samlet, om der er fællesanlæg. F.eks. anføres det, at fælles malkestald eller foderanlæg kan være et indicium for, at ejendommenes bygninger har en sådan teknisk sammenhæng, at de må betragtes som ét anlæg. Rørforbindelser vil derimod ikke i sig selv bevirke, at to bygningskomplekser betragtes som ét. Flytning af dyr mellem ejendomme inden for samme bedrift bevirker heller ikke sig selv, at flere staldanlæg skal vurderes under et.

Der er ikke andre husdyranlæg på ejendommen Tyrstingvej 39. Der er heller ikke fælles foderanlæg med andre anlæg. Der er særskilt registrering af vand- og elforbrug. Ejendommen er derfor ikke driftsmæssigt sammenhængende med andre.

Kommunens vurdering

Hvis et husdyrbrug er teknisk, forurenings og driftsmæssigt forbundet med et andet husdyrbrug skal ansøgningen omfatte begge husdyrbrug, jf. § 16c i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Dette gælder f.eks. hvis flere husdyrbrug indgår i et driftsfælleskab og har fælles anlæg, der ikke kan drives uafhængigt af hinanden, således at miljøpåvirkningerne ikke kan adskilles.

Det er dog ikke nok, at husdyrbrugene er driftsmæssigt forbundne, hvis de ikke også er teknisk og forureningsmæssigt forbundne. Alle tre kriterier skal være opfyldt, altså husdyrbruget skal være både teknisk, forurenings og driftsmæssig forbundet.

Ansøger har redegjort for, at husdyrbruget ikke er driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug. På baggrund af dette og ovenstående vurderer Horsens Kommune, at husdyrbruget ikke er teknisk, forurenings- og driftsmæssig forbundet med andre husdyrbrug, som drives af ansøger.

5.2. Indretning af anlæg (produktionsareal, staldsystem og dyretype)

I dette afsnit er den fremtidige indretning og drift af staldanlæggene beskrevet.

Afsnittet bygger på oplysninger fra miljøkonsekvensrapporten og ansøgning nr. 225752 i husdyrgodkendelse suppleret med kommunens oplysninger og vurderinger.

Oplysninger om produktionsareal (det areal hvor dyrene har mulighed for at afsætte gødning), staldsystem og dyretype kan ses af tabellen herunder. Situationsplan med placering af bygninger kan ses af bilag 1.

Bygning	Størrelse i alt m²	Produktionsareal m²	Gulvtype og dyretype	Miljøteknologi
BBR 4 Sektion 1-9	3.033	1.999	Slagtesvin og smågrise, drænet gulv, fuld kumme	Ingen

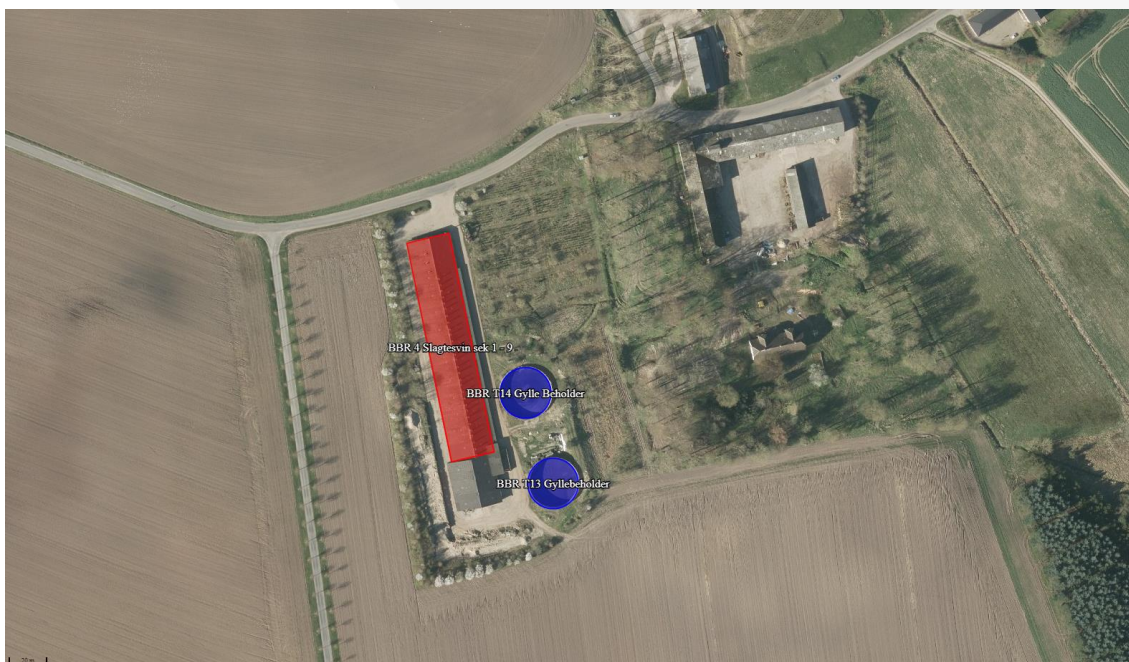
Tabel 1. Staldafsnit som indgår i ansøgningen

De enkelte staldafsnit er opdelt og opmålt i forhold til om staldafsnittet er adskilt forureningsmæssigt fra andre afsnit.

Der er ikke anvendt miljøteknologi i staldene for at reducere lugt/ammoniak fra ejendommen.

Produktionsarealet er ikke fastsat som staldenes bruttoareal, idet der er foretaget fradrag for gangarealer og krybber m.v. Opmåling af staldenes produktionsareal er foretaget af ansøger/ansøgers konsulent.

Indretning af ejendommen ses af bilag 1. Placering af staldene fremgår af figur 1, som er hentet fra husdyrgodkendelse.dk.

Figur 1. Placering af stalde (markeret med rød) og gyllebeholdere (markeret med lilla)

Dyretyper, staldsystemer, samt produktionsarealet er grundlaget for beregninger af lugt og ammoniakfordampning fra stald og lager. For at fastholde forudsætningerne for beregningerne og dermed miljøpåvirkningen fra ejendommen, er der stillet vilkår til produktionsarealet, dyretype og staldsystem.

5.3. Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

Ansøgers beskrivelse og vurdering

Der er følgende opbevaring på ejendommen:

- Gyllebeholder BBR T 13: 3.000 m³ opført i 1994
- Gyllebeholder BBR T 14: 3.000 m³ opført i 1994
- Fortank og kanaler: 30 m³ + 800 m³ = 830 m³

I alt er der 6.830 m³ opbevaringskapacitet på ejendommen,

Der produceres ca. 6.890 m³ gylle beregnet ud fra en fuld belægning af produktionsarealet. Dermed skal der bruges 5.170 m³ opbevaringskapacitet, og der er opbevaring til mere end 9 mdr.

Mængden af gylle er beregnet ud fra hvor mange dyr der vurderes plads til på anlægget ud fra dyrevelfærdskravene, ovenstående er derfor en worst case beregning.

I tabellen herunder ses de gødningstyper der fremgår af ansøgningen.

Oversigt over husdyrgødningstyper produceret i ansøgt drift ? i

Gødningstyper produceret fra de valgte dyretype og staldsystemer
Gødningstype fra produktion: Ingen fast gødning

Angivne gødningstyper i indtegnede lagre
Gødningstype fra lagre: Flydende gødning

Tabel 2. Gødningstyper der produceres på ejendommen i ansøgt drift.

Af tabellen herunder fremgår ejendommens opbevaringslagre til husdyrgødning.

Lagre med flydende husdyrgødning				
Lagernavn	Overfladeareal (m ²)	Ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)	Effekt, miljøteknologi (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission for lagre (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift				
BBR T14 Gylle Beholder	632	252,9	0,0	252,9
BBR T13 Gyllebeholder	626	250,3	0,0	250,3

Tabel 3. Ejendommens lagre til opbevaring af husdyrgødning i ansøgt drift

Der produceres flydende husdyrgødning, og gyllen opbevares i de eksisterende gyllebeholdere. Der er i gyllebeholderen etableret naturligt flydelag bestående af snittet halm og husdyrgødning, og hver måned føres der logbog over flydelaget.

Gyllebeholderene er tilmeldt den lovpligtige beholderkontrol. De er etableret således, at bund og vægge er tætte, og den kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Gyllebeholderene tømmes regelmæssigt af hensyn til vedligeholdelse og inspektion.

Gyllevognene fyldes med sugestuds. Herved elimineres mulighederne for gyllespild i forbindelse med pumpefejl og påfyldning af gyllevogn.

Kommunens vurdering

Overpumpning af gylle skal overvåges, hvorfor der er stillet vilkår vedr. dette.

Ansøger har vurderet, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet. Horsens Kommune er ligeledes enig med ansøger i, at forholdet vedr. tilstrækkelig opbevaringskapacitet er opfyldt. Kommunen vil ved de regelmæssige miljøtilsyn følge op på, om der fortsat er tilstrækkelig opbevaringskapacitet, svarende til mindst 9 måneder opbevaringskapacitet, svarende til mindst 9 måneder, på ejendommen. Driftsherre skal kunne redegøre og dokumentere for dette.

Begge gyllebeholdere på ejendommen er beliggende mindre end 100 meter til nærmeste bæk, og der er dermed krav om gyllealarmer. Der er installeret alarmer på begge beholdere, og der er gjort opmærksom på, at gyllebeholderene skal kontrolleres hvert 5. år.

Horsens Kommune vurderer, at de generelle regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen, beholderkontrolbekendtgørelsen* og vilkår til håndteringen af husdyrgødningen er tilstrækkelige til at minimere risikoen mest mulig for forurening af jord og grundvand fra husdyrgødning på ejendommen.

5.4. Beliggenhed og planmæssige forhold

I dette afsnit redegøres der for placeringen af husdyrbruget og det ansøgt beliggenhed i forhold til omgivelserne og disses miljømæssige sårbarhed, herunder

placering af eksisterende anlæg, landskabs- og planmæssige forhold og afstande til sårbar natur og omkringboende m.v.

Ansøgers redegørelse

Der skal ikke opføres nyt i forbindelse med godkendelsen. Der er redegjort for ejendommens placering i forhold til landskabelige udpegninger.

Husdyrproduktionen er knyttet til Tyrstingvej 39, men der anvendes også bygninger, som er tilknyttet ejendommen Tyrstingvej 37, se bilag 1 og tabel 6.

I nedenstående tabeller fremgår afstanden fra anlægget til nærmeste lokaliteter i forhold til gældende afstandskrav i §§ 6, 7 og 8 i husdyrbrugloven.

Område	Afstandskrav	Afstand
Eksisterende eller kommuneplanlagt byzone eller sommerhusområde	50 meter	2 km
Område i landzone der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende.	50 meter	2 km
Nabobeboelse	50 meter	312 meter
Kategori 1 og 2 natur	10 meter	> 2 km

Tabel 1. Afstandskrav i §§ 6 og 7 i husdyrbrugloven som skal overholdes

Anlægstype	Afstandskrav	Afstand
1) Enkelt vandindvindingsanlæg (Tyrstinggård)	25 meter	214 m
2) Fælles vandindvindingsanlæg (Bjerrebøværket)	50 meter	2 km
3) Vandløb (herunder dræn) og søer over 100 m ²	15 meter	Ca. 250 m
4) Offentlig vej, privat fællesvej	15 meter	25 meter
5) Levnedsmiddelvirksomhed	25 meter	> 100 meter
6) Beboelse samme ejendom	15 meter	10 meter
7) Naboskel	30 meter	18 meter
8) Nærmeste nabo	50 meter	312

Tabel 2. Afstandskrav i § 8 i husdyrbrugloven der kan dispenseres fra, forudsat at anlægget ikke kan placeres bedre. Endvidere er vist de faktiske afstande fra ejendommen til områderne i tabellen.

Der skal ikke opføres nyt, og derfor skal afstandskrav i tabel 4 ikke vurderes nærmere. Afstandskravene i §§ 6, 7 og 8 i husdyrbrugloven er overholdt (se tabel 3 og 4).

Område	Ja	Nej
Naturbeskyttelsesområder		x
Bevaringsværdige landskaber		x
Større sammenhængende landskaber		x
Større geologiske rammeområder og		x
Specifikke geologiske bevaringsværdier		x
Økologiske forbindelseslinjer		x
Rekreative interesseområder		x
Værdifulde kulturmiljøer og bevaringsværdige landsbyer		x
Fredede områder		x
Kirkeomgivelser		x
Kystnærhedszonen		x
Lavbundsarealer inkl. evt. okkerklassificering		x
Skovrejsningsområder		x
Skovbyggelinje	x	
Sø- og åbeskyttelseslinje		x
Kirkebyggelinje		x
Fortidsmindelinje		x
Beskyttede sten- og jorddiger		x

Områder til store husdyrbrug	x	
Særligt værdifulde landbrugsområder	x	

Tabel 5. Planmæssige udpegninger bl.a. beskyttelseslinjer og rekreative områder.

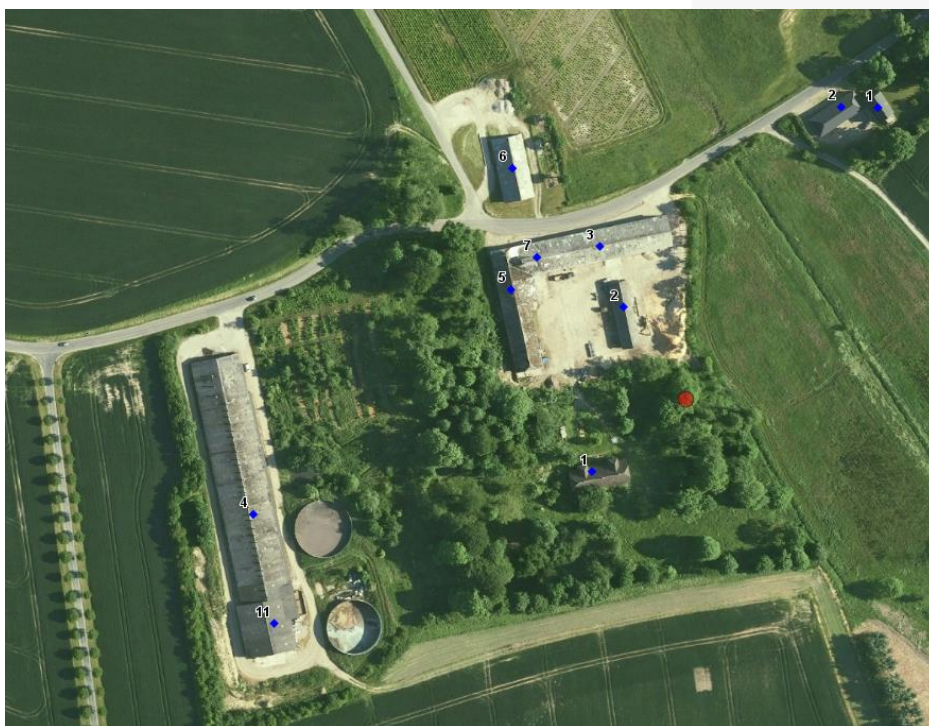
Ovenstående oversigt viser anlæggets placering i forhold til forskellige udpegninger i kommuneplanen. Da ejendommen ikke er placeret indenfor ovenstående udpegninger, og da det er en allerede bestående ejendom, hvor der ikke bygges nyt, vurderes det ikke at have betydning for det ansøgte.

Beskrivelse af anlæg

I tabellen herunder fremgår bygningernes grundareal samt materialer. Se bilag 1 og figur 2 for placeringen af de forskellige anlæg.

Vej navn	Hus nr.	Bygnings nr.	Bygningsanvendelse	Opført År	Ombyg. År	Areal	Yder-væg	Tag
Tyrstingvej	37	1	Stuehus til landbrugsejendom	1924	1980	330	Mursten	Betontagsten
Tyrstingvej	37	2	Maskinhus, garage mv.	1910	1973	263	Mursten	Fibercement
Tyrstingvej	37	3	Maskinhus, garage mv.	1951	1974	885	Mursten	Fibercement
Tyrstingvej	37	5	Lade til foder, afgrøder mv.	1910	0	793	Mursten	Fibercement
Tyrstingvej	37	6	Maskinhus, garage mv.	1949	0	485	Mursten	Fibercement
Tyrstingvej	37	7	Anden bygning til landbrug mv.	1910	0	347	Mursten	Fibercement
Tyrstingvej	39	4	Stald til svin	1973	2001	3238	Mursten	Fibercement
Tyrstingvej	39	11	Stald til kvæg, får mv.	1979	0	654	Mursten	Fibercement
Højtholmvej	2	1	Fritliggende enfamiliehus	1944	0	84	Mursten	Tegl

Tabel 6. Bygninger på ejendommen 615297021

Figur 2. Placering af ejendommens bygninger jf. BBR

Kommunens vurdering

Der skal ikke opføres nye bygninger, eller ændres ved ejendommens ydre fremtoning i forbindelse med godkendelsen

Ejendommen er beliggende i landzone indenfor områder, der i kommuneplanen er udpeget som værdifuldt landbrugsområde og område for store husdyrbrug, og området er generelt præget af landbrugsproduktion.

Ejendommens bygninger er beliggende udenfor områder omfattet af fredninger og beskyttelseslinjer, med undtagelse af område med særlig geologisk værdi. Se de undersøgte oplysninger i tabel 5 som angiver, hvorvidt det ansøgte ligger indenfor de forskellige områder og/eller beskyttelseslinjer.

Horsens Kommune vurderer, at placeringen indenfor et område med særlig geologisk værdi, ikke har nogen betydning for det konkrete projekt, idet der ikke skal ske terrænændring.

6. Påvirkning af natur med kvælstof

6.1. Påvirkning af natur

I dette afsnit redegøres for ammoniakemissionens påvirkning af naturområder.

Hovedparten af påvirkningen af natur med kvælstof fra et husdyrbrug, sker som følge af ammoniakemissionen fra stalde og lagre, som afhængigt af flere forhold, på et tidspunkt bliver afsat i landskabet i større eller mindre afstand fra anlægget. Den største påvirkning vil formentlig ske i terrænet inden for ca. 1 kilometers afstand fra produktionsanlægget

Kvælstofpåvirkning er som regel til ugunst for de naturtyper, der kun har brug for en begrænset næringsstofmængde for at kunne trives, idet disse vokser langsomt og derfor bliver udkonkurreret af hurtigt voksende arter. Kommunen er forpligtiget til, at vurdere om en ændring af et husdyrbrug kan føre til tilstandsændringer i nærliggende naturområder.

Der beregnes ammoniakemission fra husdyrbruget, hvilket vil sige alene de anlæg med stalde og opbevaring af husdyrgødning, der ligger på den samme ejendom. Disse oplysninger fremgår af afsnittet "Anlæg (samdrift, produktionsareal, opbevaringsanlæg m.v.)."

Udgangspunktet for vurderingen af påvirkningen af kvælstoffølsomme naturområder er ammoniaktabet fra husdyrbrugets anlæg (stalde og opbevaringslagre for husdyrgødning) og den beregnede kvælstofdeposition på de naturområder, der er relevante i forhold til en vurdering efter reglerne i husdyrbrugloven (§ 7) og reglerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 20, §§25-29 samt bilag 3, pkt. A og D.

De kvælstoffølsomme naturområder opdeles i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen i kategori 1-natur, kategori 2-natur og kategori 3-natur. Herudover er der naturområder som kun er beskyttet af naturbeskyttelsesloven. Definitioner og krav er nærmere beskrevet herunder.

Kategori 1-natur

Kategori 1-natur er de nærmere opregnede kvælstoffølsomme naturtyper, der fremgår af opstillingen i bekendtgørelsens bilag 3, pkt. D, hvis de ligger inden for et Natura 2000-område, uanset størrelse. De skal være omfattet af udpegningsgrundlaget, og være kortlagte. Heder og overdrev i øvrigt er også omfattet, hvis de ligger inden for et Natura 2000-område og er omfattet af § 3 i naturbeskyttelsesloven.

Hvis et husdyrbrug medfører kvælstofdeposition på kategori 1-natur, vil antallet af andre husdyrbrug, som ligger i nærheden af det følsomme naturområde, være afgørende for hvor stor kvælstofdeposition, som kan tillades. Det fremgår af tabellen herunder, hvordan kravet fastlægges.

Kommunen **skal** stille krav om overholdelse af det derved fastlagte afskæringskriterium.

Antal husdyrbrug (foruden ejendommen)	Maksimal totaldeposition (kg N/ha/år)
To eller flere	0,2
Netop ét	0,4
Ingen	0,7

Tabel 7. Grænser for maksimal kvælstofdeposition på kategori 1 naturtyper afhængig af antal øvrige husdyrbrug der belaster naturområdet (kumulation med andre husdyrbrug)

Foruden afskæringskriteriet er der jf. § 7 i husdyrbrugloven forbud mod etablering, udvidelse og ændring af husdyr- og gødningsopbevarings-anlæg i og inden for en afstand af 10 m til kategori 1 natur.

Kategori 2-natur

Kategori 2-natur er kvælstoffølsomme naturtyper uden for Natura 2000-områder i form af højmoser, lobeliesøer og heder der i sig selv er større end 10 ha og omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og overdrev der i sig selv er større end 2,5 ha og omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Kommunen **skal** jf. § 27 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen stille krav om en maksimal totaldeposition på 1,0 kg N/ha/år. Foruden kravet til maksimal deposition er der jf. § 7 i husdyrbrugloven forbud mod etablering, udvidelse og ændring af husdyr- og gødningsopbevarings-anlæg i og inden for en afstand af 10 m til kategori 2 natur.

Kategori 3-natur

Kategori 3-natur er kvælstoffølsomme naturtyper uden for Natura 2000-områder i form af heder, moser og overdrev, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, samt ammoniakfølsomme skove, som ikke er omfattet af kategori 1- eller 2-natur.

Kommunen kan jf. § 29 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen i forbindelse med etablering, ændring eller udvidelse stille krav om en maksimal merdeposition på +1,0 kg N/ha/år. Kravet om maksimalt +1,0 kg N/ha/år kan lempes, men ikke skærpes.

Naturområder der ikke er beskyttet af § 7 i husdyrbrugloven

Foruden § 7 naturområder, skal kommunen også sikre sig at der ikke sker en tilstandsændring for de naturområder som "kun" er beskyttet af naturbeskyttelsesloven, som f.eks. enge og vandhuller.

Redegørelse for placering af natur omkring ejendommen

Omkring ejendommen er der registreret følgende naturområder:

Naturområder der er relevante at vurdere på i forhold til husdyrbruglovens beskyttelsesniveau	Afstand (m/km)	Beregnet til JA/NEJ
Områder indenfor Natura 2000 (kategori 1 natur)		
Kvælstoffølsom habitatnatur (Natura 2000 område nr. 53, Habitatområde H49, Sepstrup Sande, Vrads Sande, Velling Skov og Palsgård Skov samt Fuglebeskyttelsesområde F 34, Skovområde syd for Silkeborg)	5,3 km	JA
§ 3-overdrev	5,3 km	JA
§ 3-heder	> 5 km	NEJ
Områder udenfor Natura 2000 (kategori 2-natur)		
Højmoser	> 5 km	NEJ
Lobeliesøer	> 5 km	NEJ
§ 3-heder >10 ha	> 5 km	NEJ
§ 3-overdrev > 2,5 ha	1,2	JA
Områder udenfor Natura 2000 (kategori 3-natur)		
§ 3-hede	> 5 km	NEJ
§ 3-mose	275	JA
§ 3-overdrev	308	JA
Pot. Ammoniakfølsom skov Tilgroet lysåben/gammel skovbund	340/375	JA

Tabel 8. Afstand og deposition på den nærmeste natur i de tre kategorier i husdyrbrugloven

Samlet resultat af ammoniakberegninger ? i							
Samlet emission: 5100,9 (kg NH ₃ -N/år)		Mæremission (8 års-drift): 0,0 (kg NH ₃ -N/år)		Mæremission (nudrift): 0,0 (kg NH ₃ -N/år)			
Oversigt af naturpunkter ? i							
Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Mæredeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift:	Nudrift:	
§ 3 sø	Kategori 3	Sagsbehandler	0	S	0,0	0,0	2,1
§ 3 Eng	Kategori 3	Sagsbehandler	0	S	0,0	0,0	5,0
Kat. 3 skov-gammel skovjordbund	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	1,5
Kat. 3 skov-tilgroet lysåben	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	1,9
Kat. 3 Mose SØ	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,8
Kat. 3 Mose	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	4,0
Kat. 3 Overdrev	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	2,2
Kat. 3 Overdrev	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	1,6
Kat. 2 overdrev	Kategori 2	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,1
Kat. 1 Overdrev	Kategori 1	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,0

Ved kategori 1 natur, skal der foretages en vurdering i forhold til kumulationsmodellen jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 26. Til hjælp kan kortlaget "kumulation" i husdyrgodkendelse.dk's kort anvendes.

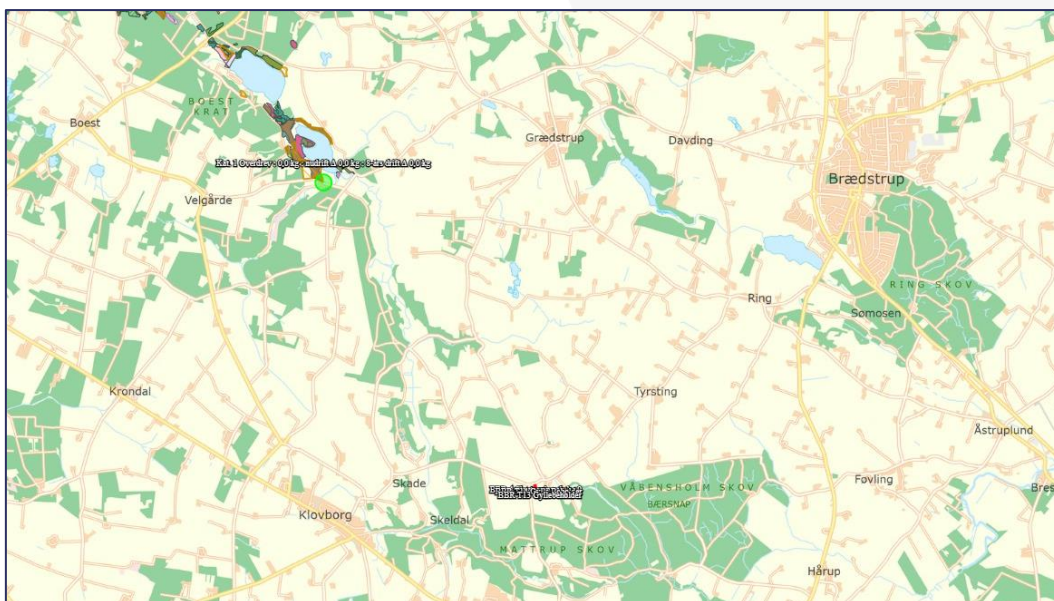
Tabel 9. Beregnet kvælstofdeposition på natur

Horsens Kommune

I ansøgningen er der lavet beregninger af total- og merdeposition, som følge af ammoniakemission fra husdyrbruget til den omkringliggende natur. De fremgår af tabel 9 herover.

Beregningen sandsynliggør, at der ikke vil være en væsentlig påvirkning med kvælstof fra anlægget på omkringliggende kategori 1-3 natur. I tabellen herover ses den samlede ammoniakfordampning fra anlægget, og beregnede deposition på de naturområder, der indgår i ansøgningen.

På de nedenstående kort vises placering af de naturområder, som er omfattet af husdyrbruglovens § 7, og som der er foretaget depositionsberegninger til i ansøgningsystemet.

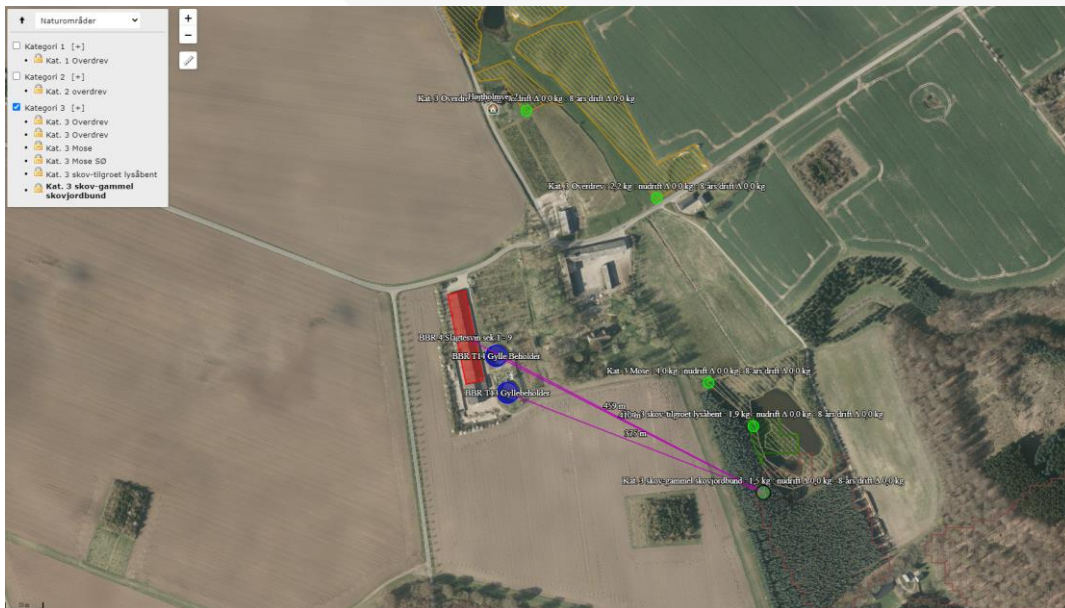

Figur 3. Placering af de nærmeste naturområder i Kategori 1

Figur 4. Placering af de nærmeste naturområder i Kategori 2

Figur 5. Placering af de nærmeste naturområder i Kategori 3

På nedenstående kort vises de nærmeste enge og vandhuller, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, men som ikke er omfattet af beskyttelsesniveauet i husdyrbruglovens §7. Den nærmeste § 3 beskyttede eng ligger ca. 250 meter nordøst for ejendommen, og den nærmeste § 3 beskyttede sø ligger ca. 336 meter mod syd-øst. Se figur 6 herunder.

Figur 6. Placering af de nærmeste naturområder som ikke er omfattet af husdyrbruglovens beskyttelsesniveau

Konklusion på beregningerne af kvælstofdeposition på natur

Husdyrhold påvirker de omgivende naturområder gennem ammoniakemission fra stalde og lagre til husdyrgødning. De følgende afsnit belyser påvirkningen fra husdyrproduktionen for nationalt og internationalt beskyttede naturområder og arter.

Naturområder omfattet af husdyrloven - § 7-natur

Anlægget etableres mere end 10 meter fra kategori 1 og kategori 2 natur jf. krav i § 7 i husdyrbrugloven. Der er mere end 5 km til nærmeste område.

Der ca. 1,4 km til det nærmeste husdyrbrug (Stenkærvej 5).

Total depositionen af kvælstof fra husdyrproduktionen på det nærmeste naturområde, som ligger indenfor et Natura 2000 område er 0,0 kg NH₃-N/år, hvorfor det laveste afskæringskriterie i husdyrbrugloven på 0,2 kg NH₃-N/år i forhold til Kategori 1-natur overholdt, uanset antallet af øvrige husdyrbrug som belaster naturområdet.

	Deposition (kg N/ha/år)	Beskyttelsesniveau (dep. Kg N/ha/år)	Krav overholdt?
Kategori 1-natur			
Kvælstoffølsom habitatnatur	0,0*	0,2 (total)	JA
§ 3-heder	0,0*	0,2 (total)	JA
§ 3-overdrev	0,0	0,2 (total)	JA
Kategori 2-natur			
Højmoser	0,0*	1,0 (total)	JA
Lobeliesøer	0,0*	1,0 (total)	JA
§ 3-heder > 10 ha	0,0*	1,0 (total)	JA
§3-overdrev > 2,5 ha	0,1	1,0 (total)	JA
Kategori 3-natur			
Hede	0,0*	1,0 (mer)	JA
Mose	0,0 (4,0 total)	1,0 (mer)	JA
Overdrev	0,0 (2,2 total)	1,0 (mer)	JA
Ammoniakfølsom skov	0,0 (1,9 total)	1,0 (mer)	JA

*) Depositionen vurderes på baggrund af den store afstand at være 0,0 kg N/ha/år.

**) Kommunen har ikke fastlagt et konkret beskyttelsesniveau, men sammenholdt den beregnede deposition med lovgivningens mest restriktive niveau.

Tabel 10. Vurdering af beskyttelsesniveauet i husdyrbrugloven for kvælstofdeposition.

Alle afskæringskriterier i forhold til kategori 1, 2 og 3 natur jf. § 7 i husdyrbrugloven vurderes at være overholdt. Beregningerne sandsynliggør dermed, at der ikke vil være en væsentlig påvirkning med kvælstof på den omkringliggende Kategori 1-3-natur.

Naturområder omfattet af § 3 i NBL, men ikke af husdyrlovens § 7

Kommunen er forpligtet til at sikre sig, at der ikke vil ske en tilstandsændring ved naturområder der er beskyttet af § 3 i naturbeskyttelsesloven.

Der er ingen merdeposition med kvælstof på de nærmeste enge og søer. Den nærmeste beskyttede eng modtager i dag totalt 5,0 kg NH₃-N/år og den nærmeste sø, modtager totalt 2,1 kg NH₃-N/år. Idet merdepositionen med kvælstof er under afskæringskriteriet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 29 på en merdeposition på + 1 NH₃-N/år for kategori 3 natur, skal kommunen ikke stille skærpede krav til depositionen.

Internationalt beskyttet natur – Natura 2000

Kommunen er forpligtet til at vurdere om det ansøgte projekt er foreneligt med EF-habitat-direktivforpligtelserne jf. habitatbekendtgørelsen*. Dette indebærer at der, før der træffes afgørelse, skal foretages en vurdering af om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt.

Horsens Kommune vurderer på baggrund af den beregnede totaldeposition, at projektet ikke vil medføre negative påvirkninger på de arter og naturtyper, som det nærmeste Natura 2000-område er udpeget for. Afgørelsen er dermed ikke i modstrid med Natura 2000-planens bevaringsmålsætninger.

Internationalt beskyttede arter af planter og dyr – bilag IV-arter

Af EF-habitatdirektivets* bilag IV fremgår en række dyre- og plantearter (herefter bilag IV-arter), som er strengt beskyttede, uanset om de forekommer indenfor et af de udpegede habitatområder eller på andre lokaliteter. Ifølge DCE, Aarhus Universitet er der registreret adskillige bilag IV-arter i lokalområdet. Det drejer sig om flere arter af padder og flagermus samt odder.

Horsens Kommune har kendskab til, at der i et 10 km felt omkring projektområdet lever følgende bilag IV arter; odder, stor vandsalamander, arter af flagermus, grøn mosaikguldsmed og grøn kølleguldsmed.

Der skal ikke opføres nyt. Da de nævnte arter sandsynligvis ikke vil have permanent levested umiddelbart ved eller i nærheden af produktionsanlægget, som følge af intensivt dyrkede arealer og menneskelig aktivitet, vurderes det ikke at opførelsen vil påvirke potentielle leve- og ynglesteder for de beskyttede arter.

Horsens Kommune vurderer sammenfattende, at udvidelsen af husdyrbruget ikke giver anledning til beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for bilag IV-arterne.

Kommunes samlede vurdering af effekter på beskyttede arter og naturområder

Med baggrund i ovenstående vurderes det samlet, at anlægget med dets ammoniakemission ikke vil forårsage en tilstandsændring i § 3-områder, samt at afskæringskriterierne for § 7-natur er overholdt. På den baggrund vurderes der ikke at ville ske nogen målbar forringelse af habitater, herunder leve-/voksesteder for fredede eller truede arter.

Det vurderes yderligere, at bilag IV-arters yngle- og rastesteder ikke vil påvirkes negativt samt at Natura 2000 områder og disses udpegningsgrundlag ikke vil blive påvirket væsentligt af produktionen.

Det er derfor kommunens vurdering, at der ikke skal foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på nærmeste Natura 2000-område, jf. habitatbekendtgørelsen.

6.2. Ammoniakemission og 8-års drift

Ifølge husdyrbrugloven skal kommunens vurdering også omfatte alle tidligere etableringer, udvidelser og ændringer, der er truffet afgørelse om inden for de seneste 8 år før den aktuelle afgørelse.

Dette har især betydning i forhold til kvælstofdeposition til Kategori 3-natur, da beskyttelsesniveauet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 29 kun omhandler merdeposition (og ikke totaldeposition) af kvælstof. Som led i ansøgningen skal der i husdyrgodkendelse.dk derfor i relevant omfang oplyses om såvel nudrift som 8-årsdrift for de enkelte anlæg.

Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager) ? i			
Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	4597,7	503,2	5100,9
Nudrift	4597,7	503,2	5100,9
8 års-drift	4597,7	503,2	5100,9

Tabel 11. Beregning af samlet ammoniakemission i ansøgt drift, nudrift, og i de seneste 8 år

Der er ikke ansøgt om godkendelsespligtige ændringer på ejendommen eller anmeldt ikke godkendelsespligtige ændringer indenfor de seneste 8 år. Nudriften og 8-års driften er derfor den samme, og der er ingen forskel i ammoniakemissionen for hhv. nudrift og 8-års drift.

Horsens Kommune vurderer, at da der i løbet af de sidste 8 år, ikke er sket en merbelastning af naturområdet, som overskrider husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveau på 1,0 kg NH₃-N/år, kan det ansøgte gennemføres, da det er i overensstemmelse med bekendtgørelsens krav om maksimal deposition af ammoniak til kategori 3-natur indenfor en 8 årig periode.

7. Emissioner og genepåvirkninger

Miljøklagenævnet har i en afgørelse udtalt, at det er praksis ved reguleringen af husdyrbrug, at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzone må derfor acceptere visse af de ulemper, som kan være forbundet med at være nabo til et landbrug.

Det skal bemærkes, at der ved behandling af afgørelser om miljøgodkendelse kun kan tages stilling til forhold, der er omfattet af husdyrbrugloven, hvorfor der ikke tages stilling til forhold som f.eks. sundhedsfare (herunder MRSA-smitte) jf. Miljø- og Fødevareklagenævnet (NMK-132-00823).

7.1. Lugt fra anlægget og de beregnede geneafstande for beboelser

Lugtemissionen er beregnet i www.husdyrgodkendelse.dk ud fra oplysningerne om den ansøgte husdyrproduktion. Da der kan være flere lugtkilder fra ejendommen (f.eks. flere stalde) beregnes en vægtet gennemsnitsafstand, som tager hensyn til, at der er flere stalde med forskellige emissioner.

De beregnede lugtemissioner sammenlignes med de lugtgenekriterierne, der er fastsat i husdyrbrugloven. Kriterierne betragtes som den maksimale, miljømæssigt acceptable lugtgenebelastning fra en given kilde ved den pågældende områdetype.

Der er i loven indarbejdet 3 forskellige beskyttelsesniveauer.

- 5 OU_E pr. m³ og 1 LE pr. m³ i et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde.
- 7 OU_E pr. m³ og 3 LE pr. m³ i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign., samt ved beboelsesbygninger på ejendommen uden landbrugspligt, som ikke ejes af driftsherren, hvor der inden for en afstand af 200 meter ligger flere end 6 beboelsesbygninger på hver sin ejendom uden ejendomspligt, som ikke ejes af driftsherren.
- 15 OU_E pr. m³ og 10 LE pr. m³ ved beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, der ikke ejes af driftsherren.

Beboere i en bolig uden landbrugspligt i landzone må dermed tåle 3 gange så meget lugt, som en tilsvarende bolig i byzone.

Beboelser på ejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af beskyttelsesniveauet i husdyrbrugloven, hvorfor der ikke bliver beregnet geneafstand i forhold til lugt til disse beboelser. De må derfor acceptere den lugt, der er fra husdyrproduktionen.

Beskyttelsesniveauet for lugt kan alene fraviges i en konkret sag i den omfang det følger af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 33 (50 %-reglen).

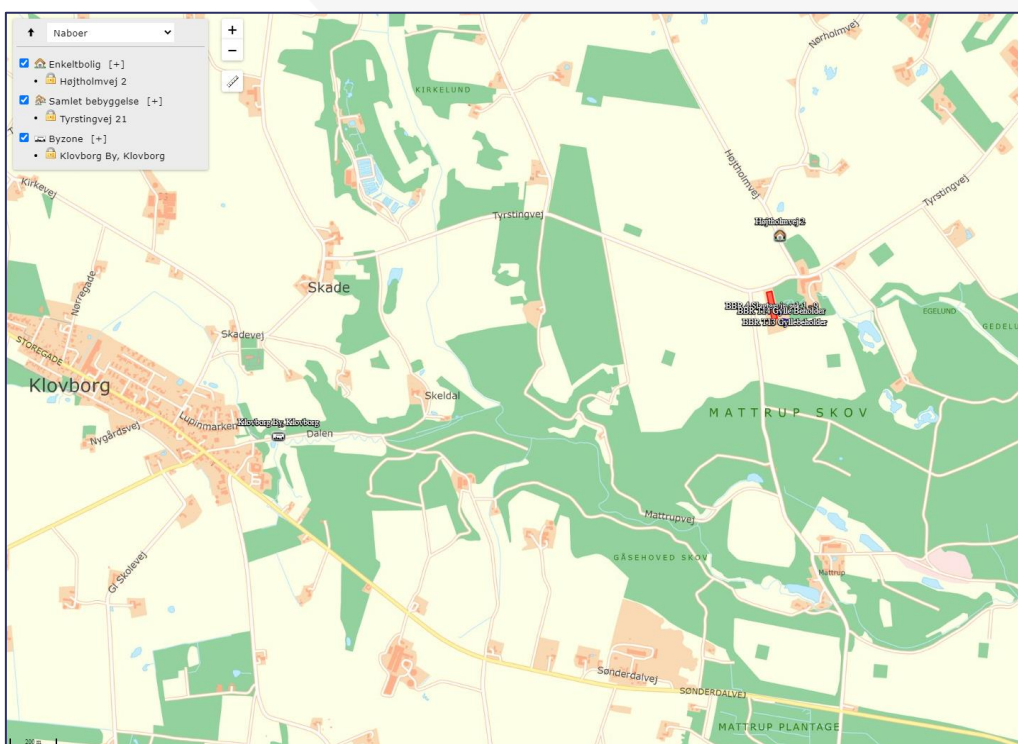
Kumulation af lugt

Hvis der ligger andre husdyrbrug i nærheden af beboelser, kan der opstå en forøgelse af koncentration af lugten i et nærområde. I husdyrbrugloven er der derfor indarbejdet kriterier for, hvordan sådanne forhold skal håndteres afhængig, af om der er et eller flere husdyrbrug tæt på de berørte boliger. Hvis der er andre husdyrbrug nærmere end 300 m fra de områder m.v., der er nævnt i § 31, stk. 1, nr. 1 og 2, eller nærmere end 100 m fra de beboelsesbygninger, der er nævnt i § 31, stk. 1, nr. 3, skal geneafstanden forøges med 10 pct., hvis der er 1 husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år, og med 20 pct., hvis der er 2 eller flere husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år.

Der ligger ikke andre husdyrbrug nærmere end hhv. 300 fra planlagte boligområder og samlet bebyggelse eller 100 meter fra en bolig i landzone uden landbrugspligt. Lugtgeneberegningen skal derfor ikke skærpes.

Boligområder der er beregnet lugt til og resultat af lugtberegninger

Den nærmeste nabobeboelse, som også er nærmeste nabo uden landbrugspligt er Højtholmvej 2 (250 meter nord for anlægget) og Tyrstingvej 33 (345 meter øst for anlægget). Den nærmeste samlede bebyggelse er Tyrsting, som ligger ca. 2 km øst for anlægget, og den nærmeste byzone er Klovborg, som ligger ca. 2,3 km vest for anlægget. Placering af markører ses af figur 7.

Figur 7. Placering af boliger der er vurderet i forhold til lugtpåvirkning (enkelt liggende bolig uden landbrugspligt, samlet bebyggelse og byzone)

I tabel 12 ses resultatet af beregningerne af lugtgenæafstande til hhv. enkeltbeboelse, samlet bebyggelse (i landzone) og byzone for den ansøgte husdyrproduktion på Tyrstingvej 39. Det ses at lugtgenekriteriet er overholdt for naboer uden landbrugspligt, samlet bebyggelse og byzone, idet den vægtede gennemsnitsafstand til de nævnte områder er længere end den korrigerede genæafstand. Der er ikke beregnet lugt i forhold til beboelser med landbrugspligt, idet disse ikke er omfattet af beskyttelsesniveauet.

Samlet resultat af lugtberegning ? i

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret genæafstand (m)	Korrigeret genæafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
Højtholmvej 2	0	NY	306,2	306,2	315,5	Ja
Tyrstingvej 21	0	NY	614,9	614,9	2046,8	Ja
Klovborg By, Klovborg	0	NY	798,5	798,5	2304,2	Ja

Konsekvenszone: 745 m

Tabel 12. Samlet resultat af lugtgenæberegninger i forhold til påvirkning af beboelser

Horsens Kommune og ansøgers konsulent vurderer på baggrund af beregningerne i ansøgningssystemet, at lugt fra staldene ikke forventes at give øgede gener for omkringboende. Der er stillet vilkår, som sikrer at anlægget drives så lugtafgivelsen minimeres, og at kommunen såfremt der opstår berettigede lugtgener fra

produktionen har mulighed for at håndhæve disse forhold. Samtidig bemærkes det, at de vejledende beregnede geneafstande bygger på en forudsætning om "god staldhygiejne", hvorfor minimering af lugtgener fra stalde, således erfaringsmæssigt er meget afhængig af god staldhygiejne. Der stilles derfor vilkår vedr. dette.

Resultatet af lugtberegningerne

Beregningerne fra husdyrgodkendelse.dk som er gengivet i tabel 12 viser, at lugtgenekriterierne er overholdt for alle tre kategorier (enkeltliggende beboelser, samlet bebyggelse og byzone).

Det bemærkes dog, at de vejledende geneafstande bygger på en forudsætning om "god staldhygiejne", hvorfor minimering af lugtgener fra stalde således erfaringsmæssigt er meget afhængig af god staldhygiejne. Der stilles derfor vilkår vedr. dette.

Horsens Kommune har i dag ikke kendskab til klager over lugt, hvorfor det antages, at produktionen drives på en sådan måde, at der ikke opstår generende lugt ved naboer.

Når gyllen skal omrøres og bringes ud, vil der altid være lugtgener. Disse må jf. Natur og Miljøklagenævnet accepteres i landzonen. Der er indkommet en bemærkning, som ønsker, at der tages hensyn ved udbringning af husdyrgødning i forhold til kirkens højtider. Kommunen må dog her henvise til godt landmandsskab og lokale aftaler, idet udbringningen reguleres af generelle regler.

Horsens Kommune og ansøgers konsulent vurderer på baggrund af beregningerne i ansøgningssystemet, at lugt fra stalderne ikke forventes at give væsentlige gener for naboerne. Skulle dette mod forventning opstå, er der stillet vilkår, som sikrer at anlægget drives så lugtafgivelsen minimeres, og at kommunen såfremt der opstår berettigede lugtgener fra produktionen, har mulighed for at håndhæve forholdet.

7.2. Støj ved anlægget

Ansøgers beskrivelse og vurdering

Der kan forekomme støj fra:

Ventilationsanlægget, Kompressor, Højtryksrensere, som primært anvendes indendørs, Kornmølle i foderlade, Foderanlæg i foderlade og Eldreven gyllepumpe

De fleste støjklender er placeret i lukkede bygninger.

Støjkilde	Placering	Tidsinterval	Tiltag mod støjkilder
Ventilation	På taget af stalden. Motor sidder indenfor.	Alle døgnets 24 timer med varierende effekt over året.	Anlægget er placeret inden døre og forventes derfor ikke at påføre omgivelserne støj.
Højtryksrensere	Brug af højtryksrens sker inden døre	Ca. 80 timer om året. Rengøring sker i dagtimerne	Bruges inden døre og forventes derfor ikke at påføre omgivelserne støj.
Kompressor	I stald/foderlade	Kompressor kører 1 gang i timen døgnet	Kompressoren er placeret inden døre og

		rundt for at holde tryk på foderanlægget	kan ikke høres uden for bygningerne.
Håndtering af gylle	Ved fortank og gyllebeholder	Der vil være periodisk støj ved omrøring og pumpning af gylle	
Transport til og fra ejendommen ved bl.a. aflæsning af foder og ved ind- og udlevering af grise		Der kan lejlighedsvis forekomme støj ved af og pålæsning af grise	Det meste transport sker indenfor normal arbejdstid
Kornmølle	Foderlade		Placeret inden døre

Tabel 13. Støjkloder på ejendommen, tidspunkt og placering af disse.

Herudover vil der forekomme støj ved transport til og fra ejendommen.

Arbejdsgange, der kan give anledning til støj, ændres ikke i forbindelse med det ansøgte, og det vurderes derfor, at gener i forbindelse med støjende aktiviteter er af meget begrænset karakter. Størstedelen af støjkloderne er placeret i lukkede bygninger, og vil ikke kunne påvirke nabobeboelse grundet afstanden. Alt i alt vurderes det, at støjbidraget fra anlægget ikke ændres som følge af det ansøgte projekt.

Kommunens vurdering

Horsens Kommune og ansøgers konsulent vurderer, at de beskrevne tiltag vil begrænse støjpåvirkningen af omgivelserne, så husdyrbruget ikke vil give anledning til støjpåvirkning af omgivelserne, som vil medføre gener for de omkringboende.

Der er for at sikre dette, stillet et generelt støjvilkår, som sikrer at kommunen kan gribe, i tilfælde af at der opstår generende støj.

7.3. Støv ved anlægget

Ansøgers beskrivelse og vurdering

Anlægget er placeret i god afstand i forhold til nabobeboelserne (over 100 meter). Det vurderes, at håndtering af foder ikke vil medføre nævneværdige støvgener for omgivelserne, da foderet opbevares i siloer placeret udendørs eller i foderladen, og da foderet så vidt muligt håndteres i lukkede systemer.

Støv fra bedriftens interne transporter samt støv fra de forskellige transporter til og fra husdyrbruget, forventes ikke at blive mere hyppigt forekommende, end de er i den nuværende drift. Desuden sker tung transport primært på den vej, der ikke har omkringliggende naboer.

Samlet set vurderes det, at produktionsanlægget med tilknyttede aktiviteter generelt ikke vil give anledning til væsentlige støvgener ved de omkringliggende nabobeboelser. Arbejdsgange, der kan give anledning til støv, ændres ikke i forbindelse med udvidelsen, og ovennævnte tiltag til begrænsning af støvgener er effektive.

Kommunens vurdering

Horsens Kommune og ansøgers konsulent forventer ikke, at driften på anlægget vil give anledning til væsentlige støvgener ved nærmeste beboelser.

7.4. Lys ved anlægget

Ansøgers beskrivelse og vurdering

Lyset vil være tændt efter behov. Der er ingen udendørs belysning, der har fjernpåvirkning. Lyset i de øvrige bygninger er slukket om natten. Det vurderes at lys ikke vil have nogen fjernpåvirkning til omkringboende.

Kommunens vurdering

Horsens kommune og ansøgers konsulent vurderer, at afstanden til de nærmeste naboer og skærmende beplantning omkring ejendommen sikrer, at de omkringboende ikke generes af lys fra ejendommen i aften- og nattetimerne.

7.5. Fluer og skadedyr ved anlægget

Ansøgers beskrivelse og vurdering

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.), som skal afhjælpes, samt gener fra fluer, som skal bekæmpes effektivt.

Det vurderes, at der kan være en risiko for opformering af fluer og andre skadedyr. Det er derfor vigtigt, at der opretholdes en god hygiejne, og daglig rengøring er en væsentlig parameter til bekæmpelse af fluer. Desuden er det vigtigt, at der foretages biologisk bekæmpelse af fluer i gyllekanalerne i alle staldafsnit.

Der holdes en høj hygiejnestandard i staldene og bekæmpelse af skadedyr foretages efter anvisninger fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Desuden følges de forbyggende foranstaltninger, som er fastlagt i Bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter (BEK nr. 1723 af 17/12/2017). Der er indgået serviceaftale med Kiltin, der sætter kasser op og tilser dem.

Kommunens vurdering

Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende, og der er ikke stillet krav til rottebekæmpelse, idet det reguleres af anden lovgivning.

For at der fortsat kan være en effektiv bekæmpelse af fluer i staldene er der stillet vilkår om fluebekæmpelse.

Horsens Kommune vurderer, at ud fra ansøgers beskrivelse af flue- og skadedyrsbekæmpelse, samt det stillede vilkår, at dette er tilstrækkeligt til at sikre en effektiv bekæmpelse af fluer og skadedyr, således at der ikke opstår gener ved de omkringboende.

7.6. Transport til og fra anlægget

Ansøgers beskrivelse og vurdering

Der er etableret en tilkørselsvej til gårdanlægget fra Tyrstingvej. Det vurderes at der ved udkørsel fra anlægget er gode oversigtsforhold.

Bemærkninger vedr. transporter:

- Ejendommen er beliggende centralt for udbringningsarealerne.

- Udbringningsarealerne ligger tæt på ejendommen, hvilket nedsætter transporttiden og brændstofforbruget.
- Transporter vil normalt foregå i dagtimerne, dog må der påregnes transporter ud over dagtimerne i forbindelse med sæsonbestemt arbejde ved eksempelvis ensilering, forårsarbejde, høst og efterårsarbejde i marken.
- Transporter med husdyrgødning er sæsonbetonet i forhold til markarbejde. De øvrige transporter er jævnt fordelt over året.
- Køretøjer vedligeholdes og tomgangskørsel undgås.

Transporttype	Antal transporter pr. år i nudrift	Antal transporter pr. år i ansøgt drift	Tidsinterval	Hyppeghed	Forskel i antal
Lastbiltransporter					
Foder	85	85	Indenfor normal arbejdstid	2 gang/uge	0
Døde dyr	65	65	Indenfor normal arbejdstid	1-2 gang/uge	0
Brændstof (fyringsolie)	2	2	Indenfor normal arbejdstid		0
Smågrise ind	20	20	Indenfor normal arbejdstid	En gang/uge	0
Slagtesvin ud	65	65	Indenfor normal arbejdstid	1-2 gang/uge	0
Traktortransporter					
Gyllekørsler med traktor	275	275		I sæson – koncentreret i foråret og lidt i efterår	0
Korn i høst	30	30	Kun i høst	14 dage per år	0
I alt	542	542			0

Tabel 14. Transporter til og fra ejendommen, tidspunkt og placering af disse.

Antallet af transporter vil være uændrede i forhold til nudriften, som følge af den ansøgte godkendelse. Det vurderes at gener fra antallet af transporter vil være minimale på grund af anlæggets placering samt afstandene til nabobeboelser.

Kommunens vurdering

Da afstand til nabobeboelse er mere end 100 meter, vurderer Horsens Kommune, at til- og frakørsler til husdyrbruget ikke vil give anledning til støvpåvirkning af omgivelserne, som vil medføre gener for de omkringboende.

Dog henvises der til god landmandspraksis, som betyder at al transport til og fra bedriften skal, for at begrænse støvgener, foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel af husdyrgødning, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt. Der henstilles således til, at al transport foregår indenfor almindelig arbejdstid. Sæsonbetonet arbejde kan forekomme udenfor disse tidspunkter, idet det vurderes at udbringning i en kort periode, hvor der også køres i nattetimerne, i visse tilfælde kan være en fordel for omkringboende, frem for at udbringningen strækker sig over en længere

periode. Det anbefales dog at omkringboende i sådanne tilfælde orienteres på forhånd, for at imødegå eventuelle utilsigtede gener.

8. Affaldsproduktion og ressourceforbrug

8.1. Spildevand og regnvand

Ansøgers beskrivelse og vurdering

Rengøringsvand fra stalde ledes til gyllebeholder. Der er ingen vaskeplads på ejendommen. Ved gyllebeholderen er der ingen påfyldningsplads. Når der hentes gylle fra tankene anvendes der gyllevogn med sugekran, dette medfører, at der ikke vil være spild, når gyllevognen fyldes

Der er udleveringsrampe på ejendommen. Den er indrettet med fald mod stald, hvor gødningsholdigt vand opsamles.

Sanitært spildevand fra boligerne, ledes til trixtank og sivedræn.

Sanitært spildevand fra personalefaciliteter ledes til septiktank og derfra videre til i sivedræn.

Udover spildevand udledes der overfladevand fra ejendommens bygninger. Der er ikke tagrender på bygningerne. Vand herfra nedsiver og ledes til dræn.

Det vurderes at håndteringen af spildevand foregår på forsvarlig vis og overholder gældende lovgivning.

Kommunens vurdering

Udleveringsrampen er placeret på østsiden af stalden, og er med fast gulv med fald mod afløbsriste, hvorfra overfladevand afledes til fortank. Der er støbt/fast sidebegrænsning på udleveringsrampen, således at der ikke kan sive overfladevand til terræn.

Håndteringen af restvand fra stalde og befæstede arealer sker på forsvarlig vis, idet der ikke sker direkte udledning af overfladevand fra befæstede arealer, hvor der kan forekomme spild med forurenede stoffer.

8.2. Affald og kemikalier

Bedriften er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen, derfor skal man på ejendommen registrere affaldsproduktionen samt bortskaffe affaldet i overensstemmelse med kommunens affaldsregulativ.

Ansøgers beskrivelse og vurdering

Affald fjernes løbende fra ejendommen og bortskaffes så vidt muligt til genbrug. Affald opbevares forsvarligt i lukkede beholdere.

Fast affald

Pap, papir og plastaffald opbevares i separat container, der tømmes efter behov. Jern og skrot bliver opbevaret i container, der ligeledes tømmes efter behov. Der bestilles container til aflevering af plastikaffald 1-2 gange årligt.

Ved at registrere affaldsproduktionen og derved skaffe sig et overblik over eventuelle indsatsområder, kan man minimere affaldsproduktionen. Bedriften er

omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen, og affaldsproduktionen skal registreres efter de gældende regler.

Affald skal håndteres og bortskaffes efter det til enhver tid gældende erhvervsaffaldsregulativ for kommunen, hvilket blandt andet betyder, at oplag af affald må ikke medføre forurening eller risiko for forurening af omgivelserne, herunder af jord, vandområder, grundvand, luft eller kloak, eller medføre uhygiejniske forhold.

Affaldshierarkiet angiver, hvordan man som udgangspunkt opnår det bedste miljømæssige resultat, når man skal håndtere og behandle affald. Affald er i mange tilfælde en værdifuld ressource, og ved behandlingen skal det derfor overvejes, om affaldet kan forberedes til genbrug, eller om det kan genanvendes. På nuværende tidspunkt afleveres plastik fx engangshandsker, kateter, papir og pap sammen med forbrændingseget affald, grunden til dette er at mængden ikke er ret stor, der er fx ikke større partier af plastik fra fx wrapballer.

Der kildesorteres på nuværende tidspunkt således at jern, kanyler, medicinglas, organisk affald og spraydåser afhændes kildesorteret. Affaldsmængden begrænses desuden ved at mineraler leveres i bigbags, og ikke som sækkevare, og at foder leveres i løsvægt.

Generelt bemærkes, at al affald vil blive bortskaffet i henhold til kommunens affaldsregulativ. Beskrivelse af opbevaringsforhold og anslåede affaldsmængder i nudrift og ansøgt produktion er vist i tabel 15 herunder.

Type	Mængde nudrift (kg el. tons)	Mængde ansøgt (kg el. tons)	Opbevaring	Bortskaffelse
Forbrændingseget affald.	1 tons	1 tons	Tyrstingvej 28	Afhentes på Tyrstingvej 28 af godkendt firma.
Jern	Tønde der fyldes i maskinhus.	Tønde der fyldes i maskinhus	Opbevares i maskinhus	Køres til produkthandler Når tønden er fuld
Kanyler og medicinglas	Ikke opgjort			
Spraydåser	Ikke opgjort			

Tabel 15. Affaldsfraktioner på ejendommen, bortskaffelse, opbevaring og mængde.

Det vurderes at affaldsmængden, hvor der i dag foreligger opgørelser ligger indenfor det forventelige for en produktion af denne størrelse.

Olie- og kemikalieaffald samt medicinrester

Påfyldning, vask og rengøring af sprøjteudstyr:

Der drives ikke markdrift fra denne ejendom, der vil derfor ikke være påfyldning og rengøring af sprøjteudstyr samt håndtering af sprøjtemidler på ejendommen.

Medicin opbevares i køleskab i stalden. Medicinrester opbevares i aflåst rum. Rester afhentes enten kommunalt eller leveres tilbage til dyrlæge.

Der er ingen spildolie på ejendommen.

Der opbevares olie i følgende tanke:

Fyringsolietank er placeret i stald, tanken er 1.800 l og anvendes til opvarmning af stalden.

Døde dyr

Større døde dyr opbevares under kadaverkappe og mindre dyr i containere, afhentningsstedet er valgt i god afstand fra naboer på et skyggefuldt sted. Se evt. bilag 1. Der er fast tilkørselsvej for DAKA.

Der er indgået aftale med DAKA om afhentning af døde dyr, der findes sted ca. 1-2 gange om ugen på hverdage.

Det vurderes, at opbevaring af døde dyr lever op til kravene herom og det vurderes, at omkringboende naboer ikke vil blive generet af evt. lugt fra døde dyr.

Kommunens vurdering

Bedriften er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen, derfor skal man på ejendommen registrere affaldsproduktionen efter de gældende regler samt sørge for at bortskaffelsen sker i overensstemmelse med den relevante lovgivning og Horsens Kommunes affaldsregulativ.

Horsens Kommune vurderer, at den beskrevne håndtering og bortskaffelse af affald er i overensstemmelse med den relevante lovgivning og Horsens Kommunes affaldsregulativ. Dog gøres der opmærksom på, at medicinrester ifølge affaldsregulativet ikke må afleveres på genbrugspladsen, men skal afleveres til Motas eller dyrlægen.

Da der kan opbevares olier og kemikalier på ejendommen, er der stillet vilkår om, at disse skal opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår fare for forurening af jord eller grundvand, f.eks. indendørs på et betongulv uden gulvafløb og med en tæt kant som sikrer tilbageholdelse af spild, og som mindst kan rumme indholdet af den største beholder.

8.3. Energi og vandforbrug

Der er jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 42 krav om udarbejdelse af miljøledelsessystem på IE brug, og dette er gældende fra det tidspunkt, hvor husdyrbruget får en miljøgodkendelse efter § 16a, stk. 2.

Miljøledelsessystemet skal gennemgås minimum en gang om året, og her vil der være fokus på ressourceforbrug som f.eks. energi og vand.

Af tabel 16 fremgår forbruget af el, vand og olie på ejendommen.

Forbrug	Nudrift	Ansøgt
Årligt elforbrug	185.000 Kwh	185.000 Kwh
Årligt forbrug af vand	ca. 9.000 m ³	ca. 9.000 m ³
Årligt forbrug af olie/gas	ca. 2.000 l	ca. 2.000 l

Tabel 16. El, vand og olieforbrug på ejendommen i nudrift og ansøgt drift.

Ansøgers beskrivelse og vurdering af energiforbrug

Der bruges primært strøm til ventilation, belysning, foderanlæg og gyllepumpning.

Der anvendes følgende tiltag på ejendommen med henblik på energibesparelse:

Ventilation

Ventilationsanlægget har trinløs regulering af luftmængden via frekvensregulering af ventilationsanlæggets elmotorer. Der er en frekvensreguleret (trinløs) motor pr. staldafsnit, der kan ventilere efter behov. Frekvensregulering af ventilatoren giver den mest energieffektive drift.

Ventilationsanlægget rengøres jævnligt ved vask af staldene ca. hver 8. uge. Ved rengøring fjernes snavs mv. der kan yde modstand og forøge strømforbruget.

Ventilationen bliver styret af et temperaturreguleret styringssystem, som sikrer, at ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperaturen i staldene og elforbruget. Temperatur- og luftfugtighedsfølere bliver kontrolleret hver 8. uge.

Der gennemføres et årligt eftersyn af ventilationsanlægget, som sikrer at det kører optimalt.

Der er p.t. ikke planer om at udskifte ventilationsanlægget i de eksisterende stalde. Vil der blive behov for det, vil der blive valgt et strømbesparende system, såfremt det er foreneligt med ventilationsbehovet i staldene.

Køle/fryseanlæg

Køleskabet som anvendes til opbevaring af medicin er energibesparende.

Foderblanding

Blandeanlægget vedligeholdes løbende, hvilket sikrer optimal drift.

Udfodring

Dimensioneringen af ejendommens udfodringssystem er energioptimeret, hvilket betyder at der ikke bruges for meget energi på at pumpe foder rundt i rør med for stor eller for lille diameter. Anlægget efterses og vedligeholdes jævnligt.

Transport:

Udbringningsarealerne ligger tæt på ejendommen, hvilket nedsætter transporttiden og brændstofforbruget. Køretøjer vedligeholdes og tomgangskørsel undgås.

Samlet vurdering

Det vurderes, at anlægget lever op til BAT vedrørende energibesparende foranstaltninger. Særligt kan fremhæves, at ventilationsanlægget har trinløs regulering af luftmængden via frekvensregulering af ventilationsanlægget i alle stalde.

Kommunens vurdering af energiforbrug

På ejendommen arbejdes der for at forbruget af energi optimeres mest muligt ved at ventilationsanlægget kører mest optimalt, og belysningen i stalde og udendørs er automatisk styret.

I forhold til BAT og energi gælder det om at optimere energieffektiviteten på anlægget. Det vil sige, sikre at særligt energiforbrugende installationer – for eksempel ventilationsanlæg – løbende kontrolleres og vedligeholdes således, at de altid kører energimæssigt optimalt. Endvidere kan det betragtes som BAT at

registrere energiforbruget løbende med henblik på at identificere defekter, samt vælge udstyr med fokus på energibesparende egenskaber.

Det er i forbindelse med tidligere revurdering oplyst at lyset tændes og slukkes via timer, tilrettelagt så der er lys i dyrenes aktive periode (fodring og tilsyn af dyrene), således at dyrene oplever en dagsrytme. Der er opsat orienteringslys udendørs, som tænder og slukker automatisk.

Energiforbruget bliver fjernaflæst hver måned, og opgørelsen tilsendes ejer, hvorfor dette fungerer som en separat journal over energiforbruget.

Ud fra ovenstående beskrivelse, samt egenkontrol af energiforbruget, vurderer Horsens Kommune, at der anvendes BAT indenfor energiforbrug.

Ansøgers beskrivelse og vurdering af vandforbrug

Der anvendes vand til dyrene og til rengøring af stalde. Ejendommen får vand fra egen boring (DGU nr. 106.1057). Der er ca. 170 meter fra nærmeste gyllebeholder til boringen. Placering af boringen fremgår af bilag 1. Der er indsendt en beredskabsplan, hvor det fremgår, hvordan boringen kan beskyttes i tilfælde af uheld.

Vandforbruget opgøres en gang om året i forbindelse med årsregnskabet.

Der anvendes følgende tiltag på ejendommen med henblik på vandbesparelse:

Vask af stalde

Ved vask af stalde anvendes iblødsætning, hvorefter staldene vaskes med højtryksrensere med koldt vand. Der anvendes desuden vandbesparende dysere. Både iblødsætning og vask med højtryksrensere samt vandbesparende dysere reducerer vandforbruget ved vask.

Vanding af dyr

Der anvendes vandkopper eller placering af ventiler over krybbe, som ikke medfører spild af vand i samme omfang som drikkeventiler.

Overbrusningsanlæg

Der er etableret optimeret styring af overbrusningsanlæg. Det er BAT ikke at anvende mere vand end hvad der er nødvendigt. Ved optimering af anlægget kører anlægget ikke unødigt og forbruger derved ikke mere vand end hvad der er nødvendigt. Også på overbrusningsanlægget anvendes vandbesparende dysere.

Vandrør og slanger i stalde

Der er etableret stophaner på alle vandslanger.

Staldene kontrolleres dagligt for utætheder på vandrør, og små reparationer udføres med det samme.

Vurdering af vandforbrug

Det vurderes samlet, at den ansøgte husdyrproduktion med de ovenfor beskrevne tiltag lever op til kravene vedr. BAT i BREF-dokumentet. Der er valgt teknologier der er med til at reducere vandforbruget mest muligt. Bl.a. er der valgt vandbesparende dysere ved vask og overbrusning, og der er valgt drikkekopper

samt placering af drikkeventiler over krybbe, hvilket medfører mindre vandspild til gyllekanaler.

Kommunens vurdering af vandforbrug

På ejendommen arbejdes der for at forbruget af vand optimeres mest muligt ved eftersyn af installationer samt ved løbende identifikation af lækager, så de hurtigst muligt kan repareres.

Der er senest i 2021 udtaget analyser af boringen, som ikke gav anledning til bemærkninger. Der er tilladelse til at indvinde i alt 160.000 m³ på hele ejendommen.

I forhold til BAT og vand gælder det om netop at arbejde på at reducere vandforbruget på anlægget, ved f.eks. at sætte staldene i blød, så der bruges mindst muligt vand til rengøring, samt detektering og reparation af lækager. Endvidere kan det betragtes som BAT at registrere vandforbruget løbende med henblik på at identificere f.eks. lækager.

Horsens Kommune vurderer derfor, som ansøgers konsulent, at ansøger har indrettet sig og forholdt sig til mulighederne for at reducere vandforbruget. Det vurderes at vandforsyningen og ejendommens vandforbrug er indrettet således at kravet om anvendelse af BAT er overholdt.

9. Anvendelse af Bedste Tilgængelige Teknologi (BAT)

Med husdyrbrugloven er det bl.a. et mål at fremme anvendelsen af den Bedste Tilgængelige Teknik (BAT), herunder renere teknologi. BAT krav til ammoniakemission er med den reviderede husdyrbruglov gældende fra 1. august 2017 lagt sammen med det generelle ammoniakreduktionskrav til et samlet krav for husdyrbrug, som har en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år.

BAT er ikke en statisk størrelse, men derimod en retlig standard, der ændrer sig som følge af den teknologiske udvikling. Ved stillingtagen til BAT skal ansøger og kommune derfor inddrage de muligheder, som udviklingen indenfor miljøteknologi medfører i forhold til begrænsning af forurening fra husdyrbrug. Kravet om begrænsning af forurening ved anvendelse af BAT bidrager derfor til at sikre et højt beskyttelsesniveau for miljøet som helhed.

I forbindelse med fastlæggelsen af BAT-ammoniakemissions niveauet, skal der foretages en vurdering af, hvad der i almindelighed er økonomisk og teknisk muligt for den enkelte branche. Dermed er det branchens generelle økonomiske formåen og ikke den enkelte landmands egen økonomi, som er afgørende for kommunens vurdering. De økonomiske omkostninger skal stå i et rimeligt forhold til miljøeffekten og derfor skal der ske en afvejning af, om der er proportionalitet inden der stilles krav til BAT. Nogle teknikker og teknologier er billigere for store husdyrbrug end for de mellemstore husdyrbrug. De krav, som kommunen stiller på baggrund af BAT, gælder alle ansøgere inden for den pågældende branche uanset lokalitet. Det har derfor ikke betydning for fastlæggelsen af BAT, om det enkelte husdyrbrug ligger i nærheden af sårbare naturområder. I tabellen herunder vises resultatet af de BAT-beregninger der fremgår af ansøgningen.

Kommunen skal anvende Miljøstyrelsens "Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)" ved vurderingen af, om det ansøgte lever op til kravet om anvendelse af BAT. Vejledningen anviser en metode til fastsættelse af en ammoniakemissionsgrænseværdi for husdyrbrugets samlede anlæg. Af Miljøstyrelsens introduktion til de vejledende emissionsgrænseværdier fremgår bl.a. følgende: "På den baggrund skal godkendelsesmyndigheden ud fra proportionalitetsmæssige betragtninger foretage en konkret og individuel vurdering af, hvad der objektivt set kan lade sig gøre i de eksisterende dele af anlægget inden for de led i produktionskæden, som indgår i fastlæggelsen af den bedste tilgængelige teknik (BAT). Godkendelsesmyndigheden bør i den forbindelse anvende de principper, som anvendes ved fastlæggelsen af den bedste tilgængelige teknik (BAT). Herefter bør der fastsættes en samlet emissionsgrænseværdi for det samlede anlæg, hvorefter ansøger i overensstemmelse med bemærkningerne i afsnit 4.2 har frit valg på hele anlægget."

Ansøgers beskrivelse

Ansøgning (225752) BAT ?			
<small>Herunder er der foretaget en beregning af den vejledende grænseværdi for ammoniaktab (emissionsgrænseværdien) pr. år opnåelig ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT). Beregningerne er foretaget efter de retningslinjer og beregningsmetoder der fremgår af Miljøstyrelsens standardvilkår for BAT fra 2011, og afhænger af om en produktion er placeret i ny eller eksisterende stald. For eksisterende stalde vil gælde en fast værdi per dyr på en given gultype. For nye stalde vil værdien afhænge af produktionens størrelse, således at BAT-kravet skærpes i takt med en voksende produktion.</small>			
Samlet BAT beregning ? i			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	4598	503	5101
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	4598	503	5101
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Tabel 17. Beregninger af BAT niveau for hele anlægget (NH₃-N)

Reduktionskravet vedr. ammoniak kan opnås ved en kombination af teknikker/teknologier indenfor staldindretning. Der er udarbejdet teknologiblade for følgende ammoniakreducerende teknikker/teknologier:

- Slagtesvin
- Køling af gylle i svinestalde (< 30 % ammoniakreduktion)
- Svovlsyrebehandling af gylle (64%)
- Luftrensning (70-90 %)

Nedenfor beskrives valget af staldsystemer, miljøteknologier og fodringstiltag til opfyldelse af Miljøstyrelsens vejledende krav om BAT- standard vilkår.

Valg af staldsystemer

Staldene er indrettet med drænet gulv, ved fremtidige renovering vil der være fokus på staldsystem eller teknologi med lav ammoniakfordampning.

Valg af miljøteknologi

Der anvendes ingen miljøteknologi på ejendommen. Ved en fremtidig renovering vil muligheder for teknologi tænkes ind.

Valg af teknologi til opbevaring af husdyrgødning

Det er BAT at have naturligt flydelag på sin gyllebeholder. Fast overdækning reducerer ammoniakemissionen med 50% i forhold til flydelag.

Der er ikke etablere fast overdækning på ejendommens gyllebeholder.

I tabellerne herunder vises de forudsætninger for fastlæggelse af BAT niveauet som er indarbejdet i ansøgningen.

BAT krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde						
Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning	BAT krav ved ny stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	BAT krav ved eksisterende stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år)) ^c		
BBR 4 Slagtesvin sek 1 - 9	Slagtesvin og Smågrise; Fulddrænet gulv (kummer under hele arealet) ^a	Eksisterende staldafsnit	0,96 - 1,11 ^b	2,30		
^a BAT-kravet for flexgruppen fastsættes ud fra det dyretype og staldsystem med det højeste relative reduktionskrav og det dyretype og staldsystem med den højeste ammoniakemissionsfaktor. ^b BAT-kravet ved ny stald er progressivt og afhænger af det samlede areal for husdyrtypen i nye staldafsnit ^c BAT krav ved eksisterende stald er tabelværdien for staldtypen. BAT kravet kan være lavere i den aktuelle situation, hvis der fastsat vilkår til eksisterende stald i en tidligere godkendelse.						
Ammoniaktab pr. produktion opnåelig ved anvendelse af BAT						
Produktion	BAT krav Areal (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	Korrektionsfaktor for udegående	Vejl. sum (kg NH ₃ -N / år)	Ansøgers forslag (kg NH ₃ -N / år)	Kommunens krav begrundelse (kg NH ₃ -N / år)	Kommunens begrundelse
Rediger	(#396675) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; Fulddrænet gulv (kummer under hele arealet)	1999 2,30	1	4598		

Tabel 18. BAT krav for nye og eksisterende stalde

Kommunens vurdering af BAT i forhold til ammoniakfordampning

Der er i ansøgningssystemet beregnet en vejledende emissionsgrænseværdi for ammoniak for anlægget til maksimalt 5.101 kg NH₃ /år. Det samlede faktiske ammoniaktab fra stald og lager bliver på 5.101 kg NH₃ /år.

Det ses af tabel 17 at BAT-emissionsniveauet er overholdt.

Der er ikke anvendt særlige virkemidler for at opnå BAT-niveauet, hvorfor der ikke skal stilles vilkår til dette (ud over krav til dyretype og staldsystem).

9.1. Anvendelse af BAT (råvarer, energi, vand, management m.v.)

Kommunen skal foruden en vurdering af anvendelse af BAT i forhold til NH₃-N/år emissionen sikre sig, at IE husdyrbruget er indrettet og drives på en sådan måde, at der er truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse BAT, jf. BAT-konklusionerne og BAT-referencedokumenterne.

Det betyder bl.a. at det skal vurderes om

- Energi- og råvareforbruget udnyttes mest effektivt
- Mulighederne for at substituere særligt skadelige eller betænkelige stoffer med mindre skadelige eller betænkelige stoffer er udnyttet
- Produktionsprocesserne er optimeret, i det omfang det er muligt
- Affaldshierarkiet, jf. § 6 b i lov om miljøbeskyttelse, iagttages
- Der, i det omfang forureningen ikke kan undgås, er anvendt bedste tilgængelige rensningsteknik, om der er truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på at forebygge uheld og begrænse konsekvenserne heraf.

Herunder er de relevante områder gennemgået.

Management:

Horsens Kommune vurderer, at anvendelse af BAT indenfor management som minimum skal leve op til følgende punkter:

Uddannelse af personale

Det vurderes at følgende er BAT:

- At medarbejderne deltager i fagligt relevante aktiviteter
- At personalet, der varetager sprøjtemidler og udstyr har sprøjtebevis

På ejendommen er følgende praksis

- Alle ansatte introduceres grundigt til nye arbejdsopgaver.
- De ansatte deltager i lovpligtige efteruddannelseskurser.
- Alle ansatte indgår i teams, hvor sammensætningen af erfarne og nyansatte skal sikre oplæringen

Samlet vurderer kommunen af der anvendes BAT i forhold til uddannelse af personale.

Ressourceforbrug (energi og vand)

Det vurderes at følgende er BAT:

- At der føres regnskab med vand- og energiforbrug, og at der føres journal over forbruget
- At der er monteret måler på egen vandforsyning
- At der anvendes lavenergi belysning hvor muligt
- At lyset i staldene i dagtimerne kun er tændt efter behov
- At udendørs belysning er begrænset af bevægelsessensorer
- At der er varmegenindvinding, hvor dette er muligt og hvor varmen kan genanvendes

På ejendommen er følgende praksis

- Ansøger har i det daglige fokus på at minimere energi og vandforbrug.
- Vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.

Se evt. afsnit 8.3.

Samlet vurderer kommunen af der anvendes BAT i forhold til energiforbrug.

Egenkontrol / dagligt tilsyn

Det vurderes at følgende er BAT:

- At der føres tilsyn med mekanisk udstyr, såsom ventilationsanlæg, foderanlæg og vandingssystem som kontrolleres for evt. funktionssvigt.
- At der er indgået serviceaftaler med leverandørerne på alle ventilationsanlæg, mm.
- At der hver måned føres logbog over gyllebeholdernes flydelag.
- At gyllebeholderne er tilmeldt de lovpligtige 5 årige beholderkontrol.

På ejendommen er følgende praksis

På ejendommen anvendes følgende kontrolrutiner med henblik på styring af husdyrbrugets miljøforhold

- Staldene gennemgås dagligt med henblik på at opdage lækager.

- Der foretages løbende service på ventilationsanlæg/foderanlæg, elkabler og pumper af autoriseret installatør.
- Alle elinstallationer efterses hvert 5. år.
- Der foretages rengøring af stalde og ventilationsanlæg efter fastlagt plan.
- Anlæg og tekniske installationer renses, vedligeholdes og udskiftes i en sådan grad, at det sikrer korrekt brug og effekt.
- Alle aktiviteter planlægges grundigt. Anlægget er indrettet på en logistisk optimal måde for transporter til og fra ejendommen såvel som den interne fordeling.
- Affald fjernes løbende fra ejendommen.
- Aftale med firma om rottebekæmpelse på ejendommen.

Samlet vurderer kommunen af der anvendes BAT i forhold til egenkontrol.

Uheld og driftsforstyrrelser, Beredskabsplan

Det vurderes at følgende er BAT:

- At overpumpning af gylle skal overvåges.
- Vaskeplads / Vask af maskiner sker på vaskeplads med opsamling til gyllebeholder.
- Gylletankene har ikke påmonteret pumper, hvilket bevirker at utilsigtet start og deraf følgende gylleudslip undgås.
- Pesticider håndteres således at opsamling af evt. spild er muligt.
- Gyllebeholdere der ligger tættere end 100 meter fra et vandløb skal have et alarmsystem til at registrere hvis gødningsmængden pludselig synker og dermed kan alarmere landmanden.
- Der skal udarbejdes en beredskabsplan, hvori telefonnumrene til kontaktpersoner og offentlige kontaktinstanser i forbindelse med eventuelle uheld er nedskrevet. Beredskabsplanen indeholder forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier, driftsmateriel, gylle, brand m.v., og skal tilgængelig for alle på arbejdspladsen.

På ejendommen er følgende praksis

- Ansøger har udarbejdet en beredskabsplan for ejendommen. Planen er vedhæftet som bilag 3.
- Beredskabsplan, der beskriver forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier, udslip af gylle eller brand er ophængt i produktionen.
- Gyllebeholderen følger reglerne for kontrol minimum hver 5 år.
- Staldene gennemgås dagligt med henblik på at opdage lækager.

Ansøger har udarbejdet en beredskabsplan, hvor risikoforhold er beskrevet. Samlet vurderer kommunen af der anvendes BAT i forhold til uheld og driftsforstyrrelser.

Fodring

I forhold til fodring er der i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 36 fastlagt krav om at IE-husdyrbrug (slagtesvin) skal anvende fasefodring, letfordøjeligt uorganisk fosfat eller som minimum enkelt dosis (100 %) fytase.

På ejendommen er der følgende praksis:

Med hensyn til råvarer (foder, vand, hjælpemidler mv.) benyttes der ikke mere, end der er behov for. Som tidligere beskrevet vil ansøger bestræbe sig på at benytte så få foderenheder og så lavt et råprotein- og fosforindhold som muligt.

- Der udarbejdes effektivitetsrapporter over forbruget af foder
- Foderplaner revideres 1-2 gange om året med foderkonsulent for at sikre optimal foderudnyttelse.

Det er Kommunens samlede vurdering at der anvendes BAT indenfor fodring.

Mark og gødningsplaner

Det vurderes at følgende er BAT:

- At der årligt bliver udarbejdet mark- og gødningsplaner, der sikrer, at mængden af tilført gødning tilpasses afgrødernes aktuelle behov.
- At der bliver ført journal over eventuelle afvigelser fra mark- og gødningsplanen.

På ejendommen er følgende praksis.

- Der føres journal over forbruget af uorganisk gødning og husdyrgødning i form af det årlige gødningsregnskab. Regnskabet anvendes til at dokumentere husdyrbrugets størrelse og forbrug af gødning. Dette er lovkrav i Danmark.
- Der udarbejdes obligatorisk gødningsplan med efterfølgende gødningsregnskab
- Der er produktionsopgørelser i markbrug og dyrehold, driftsregnskab samt egne løbende registreringer.

Samlet vurderer kommunen at der anvendes BAT i forhold til mark og gødningsplaner.

Affaldssortering, risiko- og farligt affald

Det vurderes at følgende er BAT:

- At registrering af affald og mængder er BAT. Derudover vil registreringen give ansøger det nødvendige overblik over eventuelle indsatsområder, hvor det er muligt at minimere produktionen af affald.
- Horsens Kommune har en anvisningsordning. I praksis betyder det, at gårdejerer selv skal lave en aftale med en transportør om at få hentet det sorterede affald og bragt affaldet til et behandlingsanlæg. Transportøren skal være registreret i kommunen, og kommunen skal have en anvisningsaftale med modtageanlægget.

På ejendommen er følgende praksis

- Affald fjernes løbende fra ejendommen.
- Alt affald på ejendommen håndteres, sorteres og opbevares efter kommunens affaldsregulativ. Se evt. afsnit 8.2.

Samlet vurderer kommunen at ejendommen lever op til Horsens Kommunes krav om BAT på affaldsområdet.

Olieprodukter

Det vurderes at følgende er BAT:

- At opbevaring af olieprodukter skal ske på en sådan måde at eventuelt spild kan opsamles.

- At tankning af olieprodukter skal ske på en plads med en for væske uigennemtrængelig belægning

På ejendommen er følgende praksis

- Der er en olietank i stalden. Der er fast bund, således at der ikke er risiko for udslip.
- Der er ikke tankning af diesel på ejendommen.

Samlet vurderer kommunen at der ikke er risiko for udslip af olieprodukter.

Døde dyr

Det vurderes at følgende er BAT:

- Horsens Kommune vurderer at opbevaring af døde dyr skal ske således at der ikke opstår uhygiejniske forhold og at der ikke sker tilhold af fugle og ræve mv. Dvs. de døde dyr skal opbevares i overensstemmelse med anvisningen fra DAKA.

På ejendommen er følgende praksis

- Døde dyr afhentes hurtigst muligt, typisk først kommende hverdag, efter ansøger har tilmeldt dyret til afhentning.
- Alle døde dyr anbringes tildækket på et hævet lege indtil afhentning. Mindre dyr opbevares i kølecontainer.

Se evt. afsnit 8. 3.

Samlet vurderer kommunen at placering og håndtering af døde dyr lever op til BAT.

Samlet vurdering af management i forhold til anvendelse af BAT

Horsens Kommune vurderer, at husdyrbruget med en synlig beredskabsplan vil være i stand til at undgå og/eller begrænse uheld på bedste vis. Udover at være BAT, så er det Horsens Kommunes opfattelse, at en beredskabsplan vil være til stor hjælp for landmanden, såfremt der skulle ske et uheld. Samtidig giver beredskabsplanen landmanden en mulighed for at gennemgå sin ejendom og foretage en risikovurdering af, hvorvidt der skal ændres på indretning og drift, således at risikoen for forurening i forbindelse med uheld minimeres.

Der er EU krav til at der skal indføres miljøledelse på IE brug. Kravet er indarbejdet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 42, og er gældende fra det tidspunkt, hvor husdyrbruget får en miljøgodkendelse efter § 16a, stk. 2 (IE brug). Den ansvarlige for husdyrbruget skal formulere en miljøpolitik med afsæt i husdyrbrugets miljøforhold, og der skal fastsættes konkrete miljømål. Der skal også udarbejdes en handlingsplan for det eller de fastsatte miljømål. Hvert år skal miljøarbejdet med miljømålene evalueres, og om nødvendigt skal der foretages justeringer af mål og handlingsplaner. Selve miljøledelsessystemet skal gennemgås minimum én gang om året. Ved udarbejdelse af et miljøledelsessystem vil der være fokus på ressourceforbrug som f.eks. energi, vand, foder m.v., og dermed vurderes det at ansøger lever op til BAT.

Samtidig vurderes det, at ansøger lever op til BAT vedrørende uddannelse af personale, opbevaring og håndtering af husdyrgødning, daglige tilsyn og registrering af mark og gødningsplaner.

Horsens Kommune vurderes tillige, at oplag af affald ikke medfører forurening eller risiko for forurening af omgivelserne, herunder af jord, vandområder, grundvand, luft eller kloak samt uhygiejniske forhold. Det er vurderet, at affaldshierarkiet er iagttaget og behandles tilfredsstillende, og at ejendommen derfor lever op til Horsens Kommunes krav om BAT på affaldsområdet.

Horsens Kommune vurderer at en væsentlig risikofaktor er uheld i forbindelse med overpumpning af gylle. Derfor stilles der vilkår om, at overpumpning skal ske under opsyn.

10. Grænseoverskridende virkninger

Det er vurderet, at det udelukkende er produktionens emission af ammoniak, der potentielt kan have en grænseoverskridende virkning. Ammoniakemissionen fra det ansøgte husdyrbrug har dog et niveau og karakter, hvor hovedparten af emissionen vil påvirke lokalområdet mest, og kun en mindre del af emissionen vil bidrage til baggrundsbelastningen i omkringliggende lande. Det er derfor vurderet, at produktionen ikke medfører grænseoverskridende virkninger.

11. Ophør og basistilstandsrapport

11.1. Ophør

Ansøgers beskrivelse og vurdering

Tyrstingvej 39 er et IE-husdyrbrug og derfor omfattet af bestemmelserne i jordforureningsloven om afhjælpning af jord- og grundvandsforurening ved ophør af driften af bestemte aktiviteter på listevirksomheder og husdyrbrug. Bestemmelserne fremgår af lovens kapitel 4b og indebærer bl.a., at driftsherren ved driftsophør skal vurdere jordens og grundvandets forureningstilstand som følge af aktiviteterne på husdyrbruget. Driftsherren skal i første omgang indsende et oplæg til miljømyndigheden (kommunen) om, hvordan den forestående vurdering kan foretages. På baggrund af driftsherrens oplæg vil miljømyndigheden give driftsherren påbud om, hvordan vurderingen skal foretages og en frist herfor.

Kommunens vurdering

Når aktiviteter på et husdyrbrug omfattet af § 16a, stk. 2 i husdyrbrugloven ophører, træder kapitel 4b i jordforureningsloven i kraft. Efterfølgende skal kommunen vurdere, om der er risiko for menneskers sundhed og for miljøet. Der er beskrevet tiltag som kan gennemføres, såfremt husdyrproduktionen ophører. Det vurderes, at de beskrevne tiltag, vil være med til at sikre, at risikoen reduceres. Der er stillet vilkår, som sikrer, at de beskrevne tiltag gennemføres i tilfælde af ophør.

11.2. Basistilstandsrapport

IE-direktivet fastlægger, at der som udgangspunkt er pligt til at udarbejde en basistilstandsrapport (forureningsundersøgelse), når husdyrbruget anvender, fremstiller eller frigiver relevante farlige stoffer.

Det følger af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 36, stk. 1 nr. 13, at på IE-husdyrbrug skal anvendelse, fremstilling eller frigivelse af relevante farlige stoffer i forbindelse med IE-husdyrproduktionen begrænses med henblik på at undgå risiko for forurening af jordbund og grundvand på husdyrbruget. Ved farlige stoffer

forstås stoffer og blandinger som defineret i artikel 3 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1272/2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger.

Farlige stoffer, som kan forurene jord og grundvand på husdyrbruget, vil i henhold til (EF) nr. 1272/2008 være stoffer, der kan medføre akut toksicitet og stoffer, der er farlige for vandmiljøet.

En husdyrproduktion anvender, fremstiller eller frigiver dog normalt ikke relevante farlige stoffer af en sådan mængde eller af en sådan karakter, at det kan udløse krav om udarbejdelse af en basistilstandsrapport. For at sikre dette, er der stillet vilkår om at der ikke må anvende, fremstille eller frigive farlige stoffer i husdyrproduktionen.

12. Alternative løsninger der er undersøgt

Det ansøgte tager udgangspunkt i en drifts- og miljømæssig optimeret anvendelse af eksisterende bygninger. Ansøger har derfor ikke ønsket at undersøge alternativer, da der ikke skal bygges nyt.

Eneste alternativ er derfor at fortsætte som hidtil.

Med det ansøgte inddrages muligheden for fleksibel anvendelse af bygningerne og da der ikke skal opføres nyt vurderer kommunen, at der ikke skal redegøres yderligere.

13. Kommunens samlede miljøvurdering og begrundelse for afgørelsen

Horsens kommune har vurderet, at der kan meddeles godkendelse til det ansøgte.

Kommunes afgørelse begrundes med vurderingerne som er gennemført under de enkelte emner, og med at de generelle beskyttelsesniveauer i husdyrbrugloven overholdes.

Kommunen har på baggrund af det oplyste i ansøgningen vurderet følgende:

- at de generelle afstandskrav i husdyrbrugloven og husdyrgødningsbekendtgørelsen er overholdt ved det ansøgte
- at ansøger træffer de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbruget og til at modvirke eventuelle skadelige virkninger på miljøet
- at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne
- at de kort- og langsigtede miljøpåvirkninger og den samlede miljøpåvirkning fra husdyrbrugets produktion vil begrænses til et acceptabelt niveau, når de til enhver tid gældende generelle miljøregler for den pågældende type husdyrbrug og de supplerende vilkår for miljøgodkendelsen overholdes

- at udvidelsen af husdyrbrugets produktion overordnet betragtet ikke nødvendigvis medfører en øget husdyrproduktion og en øget miljøpåvirkning i regionen, idet strukturudviklingen går mod færre men større bedrifter. Den kumulerede, regionale effekt af husdyrbrugets udvidelse og andre bedrifters udvidelser og deres øgede miljøpåvirkning vil formentlig samlet set – helt eller delvist – blive modvirket af en nedgang i husdyrproduktionen på andre bedrifter
- at husdyrbruget - under overholdelse af de til enhver tid gældende generelle miljøregler for den pågældende type husdyrbrug og af de supplerende vilkår for miljøgodkendelsen - vil anvende den bedste tilgængelige teknik
- at produktionen ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af:
  - nabobeboelser
  - natur beskyttet af internationale og nationale regler
  - landskabelige og kulturhistoriske værdier

Samlet medfører dette at kommunen finder at der kan meddeles godkendelse til det ansøgte.

***Referenceliste (love og bekendtgørelser)**

Husdyrbrugloven

Bekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen

Bekendtgørelse nr. 2225 af 27. november 2021 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

Husdyrgødningsbekendtgørelsen

Bekendtgørelse nr. 1415 af 21. juni 2021 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning

Gødningsanvendelsesbekendtgørelsen

Bekendtgørelse nr. 1551 af 2. juli 2021 om anvendelse af gødning

Miljøbeskyttelsesloven

Bekendtgørelse nr. 1218 af 25. november 2019 af lov om miljøbeskyttelse

Naturbeskyttelsesloven

Bekendtgørelse nr. 240 af 13. marts 2019 af lov om naturbeskyttelse

Habitatbekendtgørelsen

Bekendtgørelse nr. 1595 af 6. december 2018 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Brugerbetalingsbekendtgørelsen

Bekendtgørelse nr. 1519 af 29. juni 2021 om brugerbetaling for godkendelse m.v. og tilsyn efter lov om miljøbeskyttelse og lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

Forvaltningsloven

Bekendtgørelse nr. 433 af 22. april 2014 af forvaltningsloven

Miljøvurderingsloven

Bekendtgørelse nr. 973 af 25. juni 2020 af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

Offentlighedsloven

Bekendtgørelse nr. 145 af 24. februar 2020 af lov om offentlighed i forvaltningen

Olietankbekendtgørelsen

Bekendtgørelse nr. 1257 af 27. november 2019 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines

Artsfredningsbekendtgørelsen

Bekendtgørelse nr. 521 af 25. marts 2021 om fredning af visse dyre- og plantearter og pleje af tilskadekommet vildt

Habitatdirektivet

Rådets direktiv 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter – med senere ændringer

Rottebekendtgørelsen

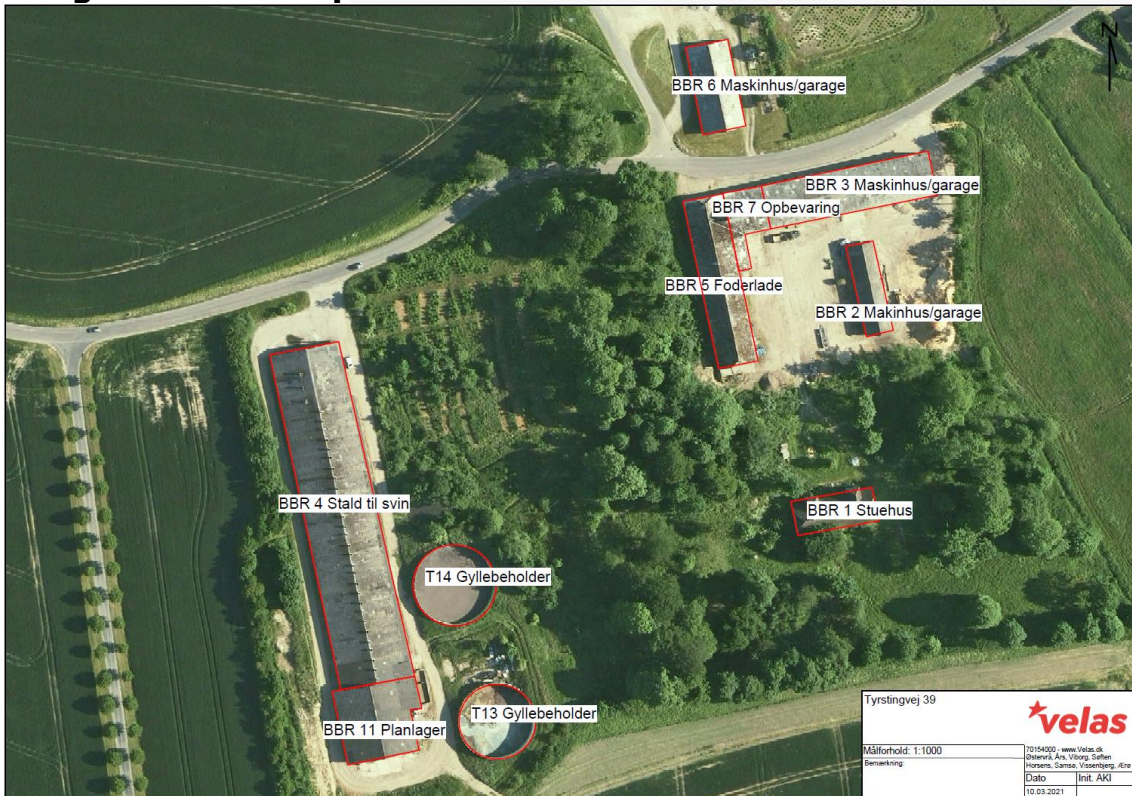
Bekendtgørelse nr. 1686 af 18. december 2018 om forebyggelse og bekæmpelse af rotter

Affaldsbekendtgørelsen

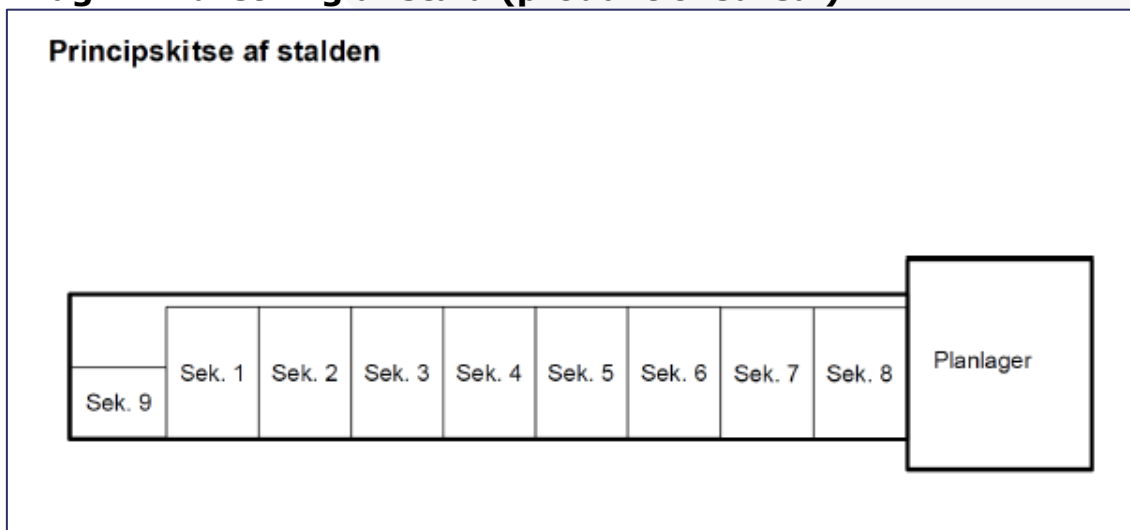
Bekendtgørelse nr. 2159 af 9. december 2020 om affald

Bilag 1. Situationsplan mv

Bilag 2. Indretning af stald (produktionsareal)

Beregning af produktionsareal

	Antal stier	Areal/sti	Antal m2
Sektion 1	10	6,48	64,8
	4	11,31	45,24
Sektion 2	24	7,89	189,36
	10	5,74	57,4
	1	5,41	5,41
Sektion 3	24	7,89	189,36
	10	5,74	57,4
	1	5,41	5,41
Sektion 4	24	7,89	189,36
	10	5,74	57,4
	1	5,41	5,41
Sektion 5	24	7,89	189,36
	10	5,74	57,4
	1	5,41	5,41
Sektion 6	24	7,89	189,36
	10	5,74	57,4
	1	5,41	5,41
Sektion 7	24	7,89	189,36
	10	5,74	57,4
	1	5,41	5,41
Sektion 8	12	7,89	94,68
	12	8,3	99,6
	10	5,74	57,4
	1	5,41	5,41
Sektion 9	12	9,87	118,44
I alt			1998,59

Bilag 3. Beredskabsplan

BEREDSKABSPLAN FOR TYRSTINGVEJ 39

UDARBEJDET AF: SVINERÅDGIVNINGEN, BIRK CENTERPARK 24, 7400 HERNING

I SAMARBEJDE MED: SKOVSLUND I/S, SKOVSLUNDVEJ 3, 8740 BRÆDSTRUP

SvineRådgivningen

Telefonliste

Ejer af dyr: Jacob Eriksen kontaktes på: 61 74 23 19

Miljømyndighed – Horsens Kommune	76 29 29 29
Falck	70 10 20 30
Brandvæsen	112
Lægevagt	70 11 31 31
Tandlægevagt	40 51 51 62
Landbrugsrådgivning - velas	70 15 40 00
Dyrlæge - Hyovet	86 69 00 57
Svinerådgivning	70 15 12 00
Foderstofforretning	
Elektriker	86 84 77 33
VVS	40 74 73 55
Ventilationsfirma	86 88 04 99

Ved store uheld ring altid 112, ved mindre uheld ring altid til miljømyndighederne. Er man i tvivl ring 112.

SvineRådgivningen

Brand og Evakuering

Iværksæt rednings- og slukningsarbejde hvis det er muligt og forsvarligt, herunder fjernelse og evakuering af dyr, olie, trykflasker, godning og kemikalier.

Flugtvej
Brandslukning

Ved brand – ring 112 – oplys:

- Navn, adresse og tlf-nummer der ringes fra
- Hvad der er sket og at det er en gårdbrand
- Er der tilskadekomne – hvor mange
- Er dyrene kommet ud – art og antal, der evt. er fanget

SvineRådgivningen

Overløb af gylle

Forsøg opdæmning med jord/halm for at undgå, at gylle løber til dræn, borerer eller vandløb.

Ved brud på beholder vil det løbe i en lavning på marken

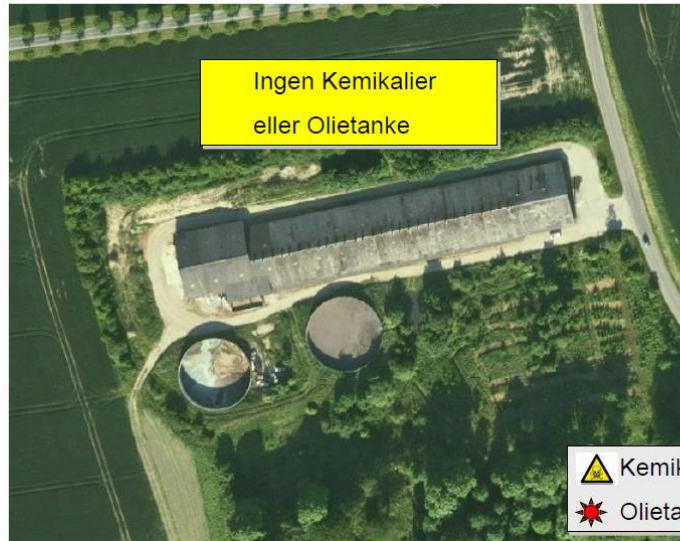
Lavning
Sø/vandhul
Halmballer/vold
Maskiner

Ved større overløb af gylle eller brud på tank – ring 112 – oplys:

- Navn, adresse og tlf-nummer der ringes fra
- Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud
- Om der er risiko for forurening af vandløb, eller drikkevandsboring

SvineRådgivningen

Kemikalie- og oliespild

Forsøg opdækning /opsugning for at undgå, at væske løber til dræn, boringer eller vandløb.

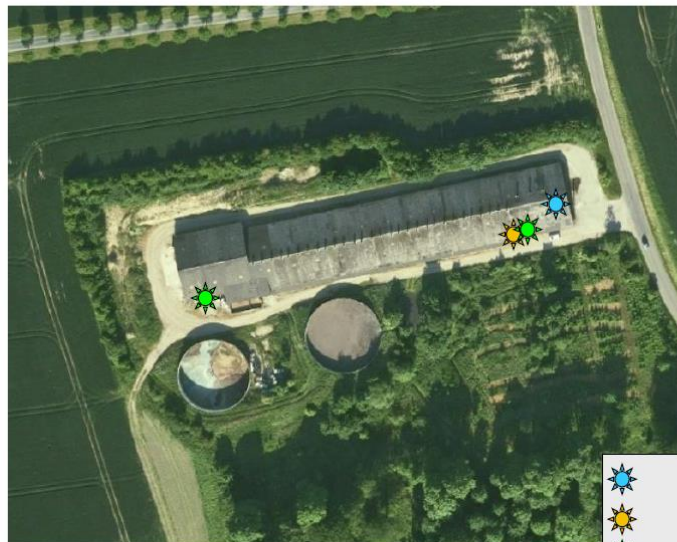

Ved større overløb af kemikalier og olie – ring 112 – oplys:

- Navn, adresse og tif-nummer der ringes fra
- Hvad der er sket, hvad og hvor meget der er løbet ud
- Om der er risiko for forurening af vandløb, drikkevand

SvineRådgivningen

Stophaner / Hovedafbrydere

Stoppane vand
Hovedafbryder
Eltavler

SvineRådgivningen

Strømsvigt

Vurder om dyr vil lide under træk fra nødopluk eller varme:

Tjek alle stalde og se, om nødoplukket er åben.

Begræns trækgøner og varmeudvikling (overbrusning).

Kontroller at der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper ol.

Ved strømsvigt på over ca. 2 timer, ring til Jacob
eller Norlys tlf nr: 7011 5000 og forhør om varigheden af udfaldet.

Eventuelt iværksæt opstart af nødstrømsgenerator.

SvineRådgivningen

Horsens Kommune
Rådhusvej 4
8700 Horsens

Telefon: 76 29 29 29
www.horsens.dk

Horsens Kommune